

AVIISI 5

2020

VERENIGING NEDERLAND-FINLAND
ALANKOMAAT-SUOMI YHDISTYS

INHOUD

Van het bestuur	3
Herfstwandeling in Edam	6
Van de redactie.....	8
Visite.....	10
De koningskwestie.....	12
Bekendmaking van opperbevelhebber Carl Mannerheim	16
Hedendaagse kunst uit Finland.....	21
Column - Tjing - Kassa	30
Kunnen honden de Corona pandemie onder controle krijgen?	34
De plek ontdekt.....	40
Column - Op woningjacht	48
De Finse staatsprijs voor vertalers	50
Met de Jäger aan het oostfront.....	52
Ontdek de plek	60
Oost-Karelië: Joeri Dimitrijev	62

5 COLOFON

Jaargang 29 (2020), nummer 5

De Vereniging Nederland-Finland werd opgericht op 27 oktober 1923.

Aviisi is het officiële magazine van de vereniging en verschijnt vijf keer per jaar.

Leden van de vereniging ontvangen Aviisi gratis.

REDACTIE

Minna Rätty (Fins)
Mervi Lepistö
Heli Maquelin-Tervahauta
Rob Ebbers
aviisi@vnf.nu

EINDVERANTWOOR- DING

Het bestuur

VORMGEVING

Anna Leppälä
Realisatie (nr. 2020-5)
Rob Ebbers

DRUKWERK

A.S.B. Drukkerijbegele-
ding B.V.

OPLAGE 470

ISSN 1566-8542

KOPIJ

Kopij voor de volgende Aviisi (2021-
1) kan per e-mail voor 31 januari
2021 aan de redactie gezonden
worden:
aviisi@vnf.nu.

Maximale lengte 1500 woorden.

Kopij graag als Word-document
aanleveren. Beelden graag los
bijleveren, in de hoogst beschikbare
kwaliteit. Veel of grote bestanden
liefst via www.wetransfer.com

De verantwoordelijkheid voor de
inhoud van artikelen in Aviisi die
door derden geschreven zijn, ligt bij
de betreffende auteurs. De redactie
van Aviisi behoudt zich het recht
voor artikelen in te korten of niet te
plaatsen.

LEDENADMINISTRATIE & SECRETARIAAT

Gerard Rijerse, info@vnf.nu

BESTUUR VERENIGING NEDERLAND-FINLAND

Voorzitter

Heli Maquelin-Tervahauta
(voorzitter@vnf.nu)

Penningmeester

Wouter Winkelman
(penningmeester@vnf.nu)

Vice-voorzitter

Anna Schoemakers

Secretaris

Gerard Rijerse (info@vnf.nu)

Overige bestuursleden

Mervi Lepistö
Rob Ebbers

ERELID

mw. Päivi Kaukoranta, Ambassadeur van
Finland

BANKREKENING VERENIGING

NL 39 ABNA 0549 2867 05 te Den Haag

Beste lezers,

Als penningmeester mag ik deze laatste Aviisi van 2020 aan u richten. Ik hoop dat u net als ik, in de gelegenheid was de korte tijd dat het zonder restricties mogelijk was deze zomer Finland te bezoeken. Voor mij was het deze zomer alweer een prachtige Finse ervaring. Deze keer zeilen tussen de eilanden van de westelijke archipel. Ik kende de archipel al van eerdere veerbootreizen, maar vanaf een zeilboot is het nog imponanter.

Als bestuur hebben we dit jaar niet met de pakken neergezeten toen we een aantal tegenslagen hadden. Het door langdurige ziekte wegvallen van onze Aviisi vormgever Daniël Loos was een grote klap voor zijn partner Mireille en onze redactie. Bovendien kwam daar het plotseling terugtreden van vicevoorzitter Willem Mulder nog bij. Ook het moeten annuleren van de trots van het nieuwe bestuur, de dit jaar goed gevulde evenementen agenda. De evenementen houdt u van ons

tegoed zodra we een kans zien weer evenementen te mogen organiseren.

In de tussentijd heeft het bestuur een hoop aangepakt, één resultaat daarvan heeft u in uw handen, een nieuw formaat, lettertype en opmaak van de Aviisi met als doel het verhogen van de leesbaarheid. We staan uiteraard open voor uw op- of aanmerkingen.

Ook hebben we ons verenigingsarchief geïncubiseerd en gearhiveerd. Vervolgens is het archief in de door het Finse Huis ter beschikking gestelde grote kast netjes opgeslagen. Nu zijn we op zoek naar aanvullingen van ons archief zoals ontbrekende Finnmail, Aviisi's, verslagen, evenementen, foto's enzovoorts om het archief van onze bijna honderdjarige vereniging aan te vullen. Ik hoop dat er nog een hoop op zolders ligt. Als u spullen wilt overdragen waarderen wij het zeer.

WOUTER
WINKELMAN

Hyvät lukijat,

Sain mahdollisuuden rahastonhoitajan ominaisuudessa kirjoittaa johtokunnan tervehdyksen vuoden 2020 viimeiseen Aviisiin. Toivon, että Teillä, kuten minulla, oli mahdollisuus vierailulla Suomessa tänä kesänä sen lyhyen ajan jolloin matkustamaan pääsi ilman rajoituksia. Tämä kesä oli minulle taas yksi upea suomalainen kokemus. Tällä kertaa purjehdusta läntisen saariston läpi. Tunnen saariston jo aiemmilta lauttamatkoilta, mutta purjeventistä katsottuna näky on vielä vaikuttavampi.

Tänä vuonna emme johtokunnassa lannistuneet kaikista takaiskuista huolimatta. Aviisin suunnittelijan Daniël Loosin sairastuminen ja pitkäaikainen kuntoutus oli suuri isku hänelle ja hänen kumppanilleen Mireillelle mutta myös toimituksellemme. Varapuheenjohtaja Willem Mulderin

henkilökohtaisista syistä johtuva äkillinen ero oli myös yllättävä. Ylpeyden aiheemme, juuri lanseerattu VNF4U- tapahtumakalenteri, peruuntui lähes kokonaan. Luottakaa siihen, että järjestämme tapahtumia heti kun näemme siihen mahdollisuuden.

Tällä välin ei johtokunta ole levännyt laakeillaan. Yksi tulos on Teillä nyt käsissäanne. Aviisi on kokenut muodonmuutoksen, kirjaintyyppiä ja asetelua on muutettu jotta lehden luettavuus parantuisi. Olemme tietysti avoimia mielipiteille ja kommentteille.

Olemme myös inventoineet ja arkistoineet yhdistyksen arkiston. Arkistoa säilytetään nyt siististi suuressa kaapissa, jonka Finse Huis on antanut käyttöömmme. Nyt etsimmekin arkistoon täydennystä, kuten puuttuvia Finnmaileja, Aviiseja, raportteja, tapahtumia,

U kunt een berichtje naar info@VNF.nu sturen. We komen als u dat wilt in overleg bij u ophalen.

Als laatste een leuk bericht, De Koninklijke Bibliotheek te Den Haag (www.KB.nl) wilde graag haar collectie Aviisi's van de afgelopen drie decennia's compleet maken. Wij waren blij verrast in de interesse voor ons blad en hebben hier voor een groot deel aan kunnen voldoen dankzij de door heer Victor Bongaards nagelaten Aviisi verzameling. Victor onderhield meer dan 50 jaar contact met een penvriendin uit Koskenkorva.

Het VNF bestuur wenst u een gezond en voorspoedig 2021. Hopelijk mogen wij u in 2021 ontmoeten op een van onze evenementen.

Wouter Winkelman
Penningmeester

4

valokuvia jne, kohtapuolin satavuotisen yhdistyksen arkiston täydentämiseksi. Toivon, että ullakoilta löytyisi vielä paljon aineistoa. Arvostaisimme erittäin paljon, jos haluaisitte auttaa meitä tässä aarteensinnässä. Voitte lähettää viestin osoitteeseen info@VNF.nu. Tulemme ja keräämme materiaalin talteen, mikäli niin haluatte.

Lopuksi hauska viesti: The Koninklijke Bibliotheek Haagissa (www.KB.nl) halusi täydentää Aviisi-kokoelmansa kolmen viime vuosikymmenen ajalta. Olimme iloisesti yllättyneitä tästä kiinnostuksesta lehteämme

kohtaan ja pystyimmekin vastaamaan tähän suurelta osin Victor Bongaardsin jälkeensä jättämän Aviisi-kokoelman ansiosta. Hänellä oli Koskenkorvassa kirjeenvaihtoystävää yli 50 vuoden ajan.

VNF: n johtokunta toivottaa hyvää uutta vuotta 2021. Toivottavasti tapaamme vuonna 2021 jossakin tapahtumistamme.

Wouter Winkelman
Rahastonhoitaja, VNF

Käännös Mervi Lepistö

Mededeling van het bestuur

Beste lezers, graag jullie aandacht voor het volgende:

1) Het is jullie wellicht al opgevallen dat de vorige Aviisi er iets anders uitzag. We proberen de vormgeving aan te passen door het gebruik van frissere kleuren, een groter lettertype en een groter formaat. Om de kosten te drukken hebben wij uiteindelijk voor een meer gangbaar papierformaat gekozen. We zijn nu erg enthousiast over de nieuwe vormgeving. Wat vinden jullie van deze vernieuwde Aviisi? Het bestuur wil graag jullie feedback! Zijn er andere wensen wat Aviisi betreft? Graag jullie reactie via de VNF website, Facebook of e-mail op info@vnf.nu. Alle ideeën zijn welkom.

2) We zijn op zoek naar meer vertalers voor de teksten in Aviisi. Van Nederlands naar Fins, of andersom. Kom jij ons team van vertalers versterken? Voor meer informatie,

stuur een e-mail naar info@vnf.nu of bel Mervi Lepistö (de hoofdredacteur van Aviisi, tel. 06-13219799).

3) Tevens zijn we op zoek naar nieuwe bestuursleden. Wil je graag iets betekenen voor onze vereniging, die bijna 100 jaar bestaat? We hebben een goed functionerend bestuur, bestaande uit 6 bestuursleden en een adviseur. Onze secretaris zal echter volgend jaar aftreden en dan komt deze belangrijke plek vrij. Op dit moment zijn we dus op zoek naar 1 of 2 extra bestuursleden. Voor meer informatie, stuur een e-mail naar info@vnf.nu of bel (tel. 06-13219799).

4) Het is inmiddels december 2020. We hebben veel leuke evenementen in petto als we weer mogen. Houd jullie brievenbus in de gaten voor een leuke verrassing!

HELI MAQUELIN-
TERVAHAUTA

Johtokunta tiedottaa

Hyvät lukijat, meillä on teille muutama ilmoitus:

1) Olette varmaan jo huomanneet että Aviisin ulkonäkö on hieman erilainen. Olemme muotoilleet lehteä uusiksi, muun muassa käyttämällä raikkaampia värejä, suurempaa kirjaintyyppiä ja hiukan isompaa julkaisun kokoa. Pitääksemme painokustannukset kohtuullisena olemme nyt valinneet tämän koon. Me johtokunnassa olemme innoissamme tästä uudesta muotoilusta! Mitä te olette mieltä uudistuneesta Aviisista? Otamme mielellämme palautetta vastaan! Onko teillä muita toiveita Aviisin suhteen? Voitte reagoida verkkosivujen kautta, Facebookissa tai lähettää sähköpostia osoitteeseen info@vnf.nu. Kaikki ideat ovat tervetulleita!

2) Etsimme lisää kääntäjiä Aviisiin. Joko hollannista suomeksi tai päinvastoin. Tulenko mukaan vahvistamaan kääntäjiemme

joukkoa? Lisää tietoa saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen info@vnf.nu tai soittamalla Mervi Lepistölle (Aviisin päätoimittaja, puh. 06-13219799).

3) Etsimme myös uusia johtokunnan jäseniä. Haluaisitko tehdä jotain melkein 100-vuotiaan yhdistyksemme hyväksi? Meillä on hyvin toimiva johtokunta joka pyörii 6:n jäsenen ja yhden neuvonantaja voimin. Kirjanpitäjämme jättää kuitenkin tehtävänsä ensi vuonna joten tärkeä paikka vapautuu. Etsimme vahvistukseksi 1-2 uutta jäsentä. Lisää tietoa saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen info@vnf.nu tai soittamalla numeroon 06-13219799.

4) Olemme saapuneet joulukuuhun 2020. Luvassa on taas kaikenlaista mukavaa kunhan voimme taas järjestää tilaisuuksia. Pitäkäähän silmällä postilaatikkoa sillä luvassa on kiva yllätys!

Herfstwandeling in Edam

Op 11 oktober hebben wij onze herfstwandeling in het mooie Edam toch nog kunnen organiseren.

De corona-maatregelen waren net verzwaaard waardoor sommige leden zich op het laatste moment hebben afgemeld. Onze deelnemersgroep was daardoor zo klein zodat we met z'n allen met de hele groep naar binnen mochten. Maisa, onze gastvrouw, ontving ons hartelijk met koffie en taart. En toen was het show time en de kamer was vol met muziek en verhalen van Maisa. Zij vertelde dat veel van de instrumenten speciaal voor haar zijn gebouwd, onder andere de psalters, verrophone, draailier, en nyckelharpa. Als u deze instrumenten niet kent is dat niet vreemd, sommige zijn uniek omdat er slechts enkele van zijn gebouwd. Het is indrukwekkend hoe goed Maisa kan over haar instrumenten vertellen en hoe goed ze die allemaal kan bespelen.

Wij hebben al deze instrumenten gehoord en gezien:

- de hommel uit Nederland
- strijkpsalter uit de Zuidelijke Nederlanden, nu België
- staande strijkpsalter uit Zwitserland
- draailier uit Frankrijk
- nyckelharpa uit Zweden (foto 1)
- 5 snaren kantele uit Finland
- 32 snaren kantele uit Finland (foto 2)
- alt-zingende zaag uit Finland
- gitaar-akkoorden citer uit Oostenrijk
- 10 akkoorden citer uit Zweden
- hakkebord uit Duitsland, oorsprong Iran
- verrophone, glasinstrument uit Duitsland (foto 4)

Maisa had voor ons ook mooie folders verzameld over Edam, zoals de 'gevelsteen tocht'.

Wij hadden een heerlijk zonnetje het eerste uur, daar waren we erg blij mee.

6

Syysretki Edamiin

11.10.2020 onnistuimme kaikesta huolimatta järjestämään syysretken kauniiseen Edamiin.

Juuri kiristyneistä koronarajoituksista johtuen muutama jäsen ei sittenkään uskaltanut osallistua retkelle joten jokunen peruutus tuli viime hetkellä.

Mutta se ei haitannut loppujen lopuksi koska ryhmämme oli pieni, mahduimme kerralla sisälle katsomaan ja kuuntelemaan Maisan soittimia.

Emäntämme luona kahvipöytä odotti valmiina ja meidät toivotettiin lämpimästi tervetulleiksi. Ja sen jälkeen alkoi Maisan esitys, huone oli täynnä musiikkia ja tarinoita. Kuumimme, että monet esillä olevista soittimista oli tehty vain häntä varten. mm. harput, verrophone, draailier ja nyckelharpa.

Foto 1: nyckelharpa

Mikäli e.m. soittimien nimet eivät kuulosta tutuilta, se ei ole outoa, sillä jotkut niistä ovat ainutlaatuisia ja niitä on ylipäätänsä rakennettu vain joitakin kappaleita.

On vaikuttavaa, kuinka hyvin Maisa osaa kertoa soittimisestaan ja kuinka hyvin hän saa ne soimaan.

Foto 2: 32 snaren kantele

Foto 3: 'cleyne casekens'

Koimme ja kuulimme seuraavia soittimia:

- jousikannel , Alankomaat
- jousiharppu , Eteläinen Alankomaat, nykyinen Belgia
- pysty-jousiharppu, Sveitsi
- draailier, Frankrijk
- nyckelharpa , Ruotsi (foto 1)
- 5 kielinen kantele, Suomi (foto 2)
- alto-saha, Suomi
- kitara sointuinen sitra , Itävalta
- 10 sointuinen sitra , Ruotsi
- hakkebord (sitra, jota soitetaan kapuloilla) - Saksa , alkuperä Iran
- verrophone, lasi-instrumentti Saksa (foto 4)

Foto 4: verrophone

Maisa oli ystävällisesti hankkinut meille etukäteen aineistoa Edamista ja sen avulla pystyimme valitsemaan erilaisia kävelyreittejä.

Ensimmäisen tunnin aikana saimme nauttia ihanan aurinkoisesta ilmasta ja siitä olimme erityisen iloisia.

Van de redactie

Toimituksen terveiset

Wat was het beste Aviisi artikel van 2020?

Vertel ons welk artikel u het leukst vond. Welk soort artikelen wilt u in de volgende nummers lezen?

Dit jaar, toen velen van ons minder konden reizen, hebben we misschien iets speciaals uit Finland gemist. Deel het met ons met uw foto en een paar zinnen.

Nu, tijdens de Corona, is mijn keuze heel gemakkelijk: Ik mis de Finse savusauna (rooksauna)

Mikä oli Aviisin vuoden 2020 paras artikkeli?

Kerro, mistä artikkelista pidit eniten. Millaisia artikkeleita toivoisit seuraaviin numeroihin?

Tänä vuonna kun monella meistä jäi matkustaminen vähemmälle jäimme ehkä kaipaamaan jotain erityistä Suomesta. Nyt kun korona-aikana ei oikein pääse saunaan, oma valintani on helppo
- kaipaam suomalaista savusaunaa.

Mitä sinä jäit kaipaamaan? Jaa se kanssamme valokuvalla ja parilla lauseella.

MERVI
LEPISTÖ

8

Visite

Op een zaterdag begin oktober hebben we, Heli, Wouter en ik, afgesproken bij Daniël Loos en zijn partner Mireille thuis in Wijhe, nabij Zwolle. Dit in verband met zijn onverwachte gezondheidsprobleem dit jaar. De bedoeling was op een corona-veilige plek in de mooie tuin te gaan zitten maar dat mocht niet zo zijn, dankzij de regen. We kregen een warm welkom in de ruime woonkamer. Koffie met door Daniel zelf gebakken Clafoutis-taart van familie-recept. Het was fijn om het enthousiasme en betrokkenheid bij de Aviisi te zien van Daniel. Allerlei ideeën gingen heen en weer tijdens het gezellige gesprek. Hopelijk zal hij komend jaar weer enkele taken voor de Aviisi kunnen oppakken.

Met deze foto willen Daniël en Mireille alle lezers van Aviisi groeten.

We wensen Daniël en Mireille een goed en gezond 2021!

Mervi Lepistö

10

Vierailu

Koska Daniël Loos joutui vuoden alussa sairaslomalle olimme loppukesästä ottaneet yhteyttä häneen ja hänen puolisoonsa Mireilleen ja ilmaiseet halumme tulla pienellä kokoonpanolla (Heli, Wouter ja allekirjoittanut) lyhyelle vierailulle jonakin lauantaina loka-kuun alussa.

Valitettavasti päivä ei ollut aurinkoinen kuten olimme toivoneet, emmekä voineet istua heidän kauniissa puutarhassaan sateisen päivän vuoksi.

Istuimme siis sisällä isossa olohuoneessa kaikki korona- etäisyysäännöt huomioon ottaen.

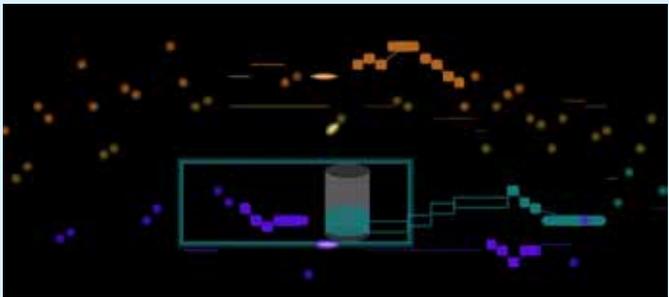
Mireille kertoi, että Clafoutis-piirakan resepti on peräisin hänen perheeltään ja Daniël oli leiponut sen itse. Oli hienoa huomata, että kiinnostus ja innostus Aviisia kohtaan oli tallella. Vaihdoinni kaikenlaisia ideoita puolin ja toisin mukavassa ilmapiirissä.

Toivomme, että ensi vuoden aikana Daniël voisi ottaa joitakin Aviisiin liittyviä tehtäviä hoitoonsa.

Tämän kuvan myötä he lähettävät kaikille Aviisin lukijoille paljon terveisiä!

Toivotamme Daniëlille ja Mireilleille hyvää ja terveyden täyteistä uutta vuotta 2021!

Mervi Lepistö

De koningskwestie

GERARD
RIJERSE

Toen in 1918 de Burgeroorlog was beëindigd, ging de Finse regering op zoek naar iemand die koning van Finland zou kunnen worden (zie ook Arnold Pieterse in Aviisi 2016-1 en Aviisi 2017-5). Ik heb dat lang een vreemde zaak gevonden. Waarom zou Finland, dat net onafhankelijk was geworden, een koninkrijk moeten worden en nog wel onder een Duitse koning?

Er waren twee redenen waarom dat is gedaan.

De eerste reden heeft te maken met een oude Zweedse wet op de staatsvorm uit 1772.

De tweede reden, om specifiek een Duitse koning te zoeken, komt voort uit de hulp die de Duitse troepen in 1918 aan de Witten

hebben geboden, wat heeft bijgedragen tot het winnen van de Burgeroorlog.

In het onderstaande ga ik er nader op in.

1. De Zweedse wet op de staatsvorm uit 1772

De Zweedse wet op de staatsvorm schrijft voor dat als er door welke oorzaak dan ook geen koning meer is, de staatsraad bijeen moet worden geroepen. Deze staatsraad bestond uit vertegenwoordigers uit de vier standen: adel, kerk, burgerij en boeren.

In 1809 had de Zweedse koning Gustaaf IV Adolf, die ook koning van Finland was geweest, afstand gedaan van de troon. Rusland had toen (met de goedkeuring van Napoleon) al min of meer bezit genomen van Finland.

Kuningaskysymys

Vuonna 1918, sisällissodan päätyttyä, Suomen hallitus ryhtyi etsimään Suomelle kuningasta (lue myös Arnold Pietersen artikkelit Aviisissa 2016-1 ja Aviisissa 2017-5). Olen kummastellut asiaa pitkään. Miksi oli päätetty, että vastikään itsenäistyneestä Suomesta pitäisi tulla kuningaskunta – ja vieläpä saksalaisen kuninkaan hallitsema?

Erityisesti kaksi seikkaa johti tähän päätökseen.

Ensimmäinen niistä liittyy vanhaan, vuodelta 1772 peräisin olevaan ruotsalaiseen hallitusmuotoa koskevaan lakiin. Toinen syy – joka johti nimenomaan saksalaisen kuninkaan etsimiseen – taas liittyy saksalaisten joukkojen Suomen valkoisille joukoille vuonna 1918 antamaan apuun. Apu johti valkoisten voittoon Suomen sisällissodassa.

Alla tarkastelen näitä seikkoja tarkemmin.

1. Ruotsin hallitusmuotoa koskeva laki vuodelta 1772

Ruotsin hallitusmuotoa koskeva laki määräsi, että jos jostain syystä kuningasta ei enää olisi, tulisi kutsua koolle kutsua koolle neuvoo-antava valtioneuvosto, säätyvaltiopäivät. Valtioneuvosto koostui neljän eri säädyn edustajista: aatelistosta, kirkosta, keskiluokasta ja talonpojista.

Vuonna 1809 Ruotsin kuningas Kustaa IV Aadolf, joka oli ollut myös Suomen kuningas, joutui luopumaan kruunustaan. Venäjä oli tuolloin (Napoleonin suostumuksella) ottanut Suomen hallittavakseen.

Turussa tuolloin vaikuttanut älymystö oli tullut siihen johtopäätökseen, ettei Ruotsin valta enää (sinällään) riittänyt Suomen hallitsemiseen ja puolustamiseen ja että olisi

Een aantal prominente inwoners van Turku kwamen tot de conclusie dat Zweden de macht in Finland niet meer (gemakkelijk) kon overnemen en dat het beter was om zich te voegen naar de tsaar. Deze groep, door Risto Volanen in zijn boek *Suomen Synty* (De geboorte van Finland) de Realisten van Turku genoemd, waren de mening toege-

CE Mannerheim

daan, dat Finland beter een aparte eenheid binnen het Russische rijk kon worden dan een (gewone) provincie van het tsarenrijk.

Een aantal leden van die groep onder leiding van Carl Erik Mannerheim (overgrootvader van Carl Gustav Mannerheim, opperbevelhebber van het Finse witte leger in de Burgeroorlog en ook tijdens de Winteroorlog en de Vervolgoorlog), togen naar Petersburg om hun trouw aan Tsaar Alexander I te betuigen en de tsaar ervan te overtuigen, dat als hij het Finse volk voor zich zou willen winnen, hij een Finse Staatsraad bijeen zou moeten roepen en toe te staan dat Finland een aparte eenheid binnen het Russische rijk werd. De tsaar stemde in met het voorstel van deze Realisten van Turku en riep in Porvoo een Finse landdag bijeen. De tsaar verklaarde daar dat hij de (Zweedse) wetten die in Finland golden en het Lutherse geloof zou respecteren. De Landdag accepteerde de tsaar als groothertog van Finland. Finland kreeg daardoor een aparte status als grootvorstendom binnen het grote Russische rijk.

parasta antautua tsaarin alamaisiksi. Tämä ryhmä, jota Risto Volanen kirjassaan *“Suomen Synty”* on kutsunut *“Turun realisteiksi”* uskoi, että Suomesta voisi tulla erillinen autonominen yksikkö Venäjän tsaarikunnassa, pikemminkin kuin (tavallinen) tsaarin vallan alainen provinssi.

Pietariin lähetettiin Carl Erik Mannerheimin johtama lähetyskunta vakuuttamaan uskollisuutta tsaari Aleksanteri I:lle (C.E. Mannerheim oli Carl Gustav Mannerheimin isoisä. C.G. Mannerheim taas oli Suomen armeijan ylipäällikkö sisällissodan, talvisodan, sekä jatkosodan aikana, sekä myöhemmin myös Suomen presidentti). Lähetyskunta vakuutteli tsaarille, että saadakse Suomen kansan puolelleen, hänen tulisi sallia Suomelle säätyjen maapäivät ja antaa Suomen olla autonominen yksikkö Venäjän imperiumissa. Tsaari myöntyi Turun realistien ehdotukseen ja kutsui Porvooseen koolle maapäivät (valtiopäivät). Tsaari myös julisti, että Suomi saisi pitää omat (Ruotsin) lakinsa ja että luterilaista uskontoa tultaisiin

kunnioittamaan. Valtiopäivät hyväksyi tsaarin Suomen suuriruhtinaaksi. Näin Suomelle myönnettiin erityisasema Venäjän alaisena suuriruhtinaskuntana.

Kun sisällissota oli vuonna 1918 päättynyt, Tsaari Nikolai II oli syösty vallasta. Vasta kun Suomi oli julistautunut itsenäiseksi ja sisällissota päättynyt, poliittiset olosuhteet antoivat tilaa hallitusmuodon pohtimiselle. Tuolloin päädyttiin palauttamaan vanha hallitusmuotoa koskeva laki vuodelta 1772. Päätös valita maalle kuningas ei vuonna 1918 ollut lainkaan kaukaa haettu. Se oli ajan henki: myös Norjasta, Romaniasta ja Bulgariasta tuli kaikista kuningaskuntia 1900-luvun alussa. Näin päätettiin perustaa Suomen kuningaskunta.

2. Miksi saksalainen kuningas?

Vuonna 1918 tehty päätös valita Suomelle saksalainen kuningas oli poliittinen. Toisessa Suomen historiaa käsittelevässä kirjassaan, Risto Volanen kertoo laajasti syistä, jotka johtivat vastasyntyneen Suomen

Toen in 1918 de burgeroorlog was beëindigd, was tsaar Nicolaas II afgezet. Er was toen geen monarch meer in Finland. Door allerlei politieke omstandigheden en pas nadat Finland in december 1917 de zelfstandigheid had uitgeroepen en de Burgeroorlog was afgelopen, kon serieus nagedacht worden over de staatsvorm van het onafhankelijke Finland. Toen werd de wet uit 1772 weer van stal gehaald. In 1918 was het kiezen voor een koning nog niet zo vreemd. Noorwegen, Roemenië en Bulgarije werden ook een koninkrijk in de eerste decennia van de 20e eeuw. Er werd gekozen voor een koninkrijk Finland.

2. Waarom een Duitse koning?

De reden om in 1918 voor een Duitse koning te kiezen was van politieke aard. In het tweede boek over de geschiedenis van Finland van Risto Volanen gaat hij uitgebreid in op de achtergronden van de keuze voor een staatsvorm voor het nieuw geboren Finland. Hij wijst op de Karelische kwestie. Die ging

over de vraag of Oost-Karelië, het land van oorsprong van de Kalevala, al dan niet bij Finland gevoegd moest worden. Deze vraag werd in conservatieve en monarchistische (Witte) kringen en hun leiders Svinhufvud en Paasikivi positief beantwoord. De Eerste Wereldoorlog was toen nog niet voorbij. De Duitsers hadden tijdens de Burgeroorlog het zuiden van Finland van de Roden helpen bevrijden en wilden het gebied rond de Oostzee beheersen en liefst ook met hun troepen doorstoten naar Moermansk, waar op dat moment de Engelsen de dienst uitmaakten. Met hulp, of op zijn minst met instemming van de Duitsers, zouden Finse troepen Oost-Karelië kunnen binnentrekken. Bovendien zou Mannerheim misschien troepen naar Petersburg kunnen sturen en Duitsland zijn troepen naar Moermansk.

In het Finse parlement was de republikeins gerichte (Rode) sociaal democratische fractie door de burgeroorlog gedecimeerd. Monarchisten waren in de meerderheid. Dus stemde het Finse parlement voor

hallitusmuodon valintaan. Kirjassaan hän viittaa Karjala-kysymykseen. Pohdittiin, tulisiko Itä-Karjala, Kalevalan synnyinseutu, liittää osaksi Suomea. Konservatiiviset monarkistiset (valkoiset) piirit, johtajinaan Svinhufvud ja Paasikivi, olivat liittämisen puolella. Ensimmäinen maailmansota ei ollut vielä päättynyt. Sisällissodan aikana saksalaiset olivat auttaneet

Suomea sen taistelussa punaisia vastaan. Saksa halusi päästä hallitsemaan Itämeren aluetta. Lisäksi saksalaiset halusivat työntyä Muurmanskiin, jota englantilaiset joukot sillä hetkellä hallitsivat. Toivottiin, että suomalaiset joukot voitaisiin johdattaa Itä-Karjalaan saksalaisten avulla, tai vähintään näiden suostumuksella. Mannerheim toivoi näin voivansa lähettää joukkoja Pietariin, samalla kuin Saksa lähettäisi joukkojaan Muurmanskiin.

Suomen eduskunnan tasavaltalainen (punainen) sosiaalidemokraattinen ryhmittymä oli käytännössä pyyhitty pois sisällissodan

aikana. Monarkistit olivat enemmistössä. Niinpä Suomen eduskunta äänesti kuninkuuden jatkamisesta vanhan, vuoden 1772 perustuslain perusteella.

Mutta kenestä saataisiin Suomelle kuningas? Vaikka Mannerheim ei asiaa kannattanutkaan (hän toivoi, että Suomesta tulisi jälleen osa tsaarin "valkoista" Venäjää), päätettiin, että Suomi – mieluiten Suur-Suomi – saisi kuninkaakseen saksalaisen prinssin. Mieluiten kuninkaaksi haluttiin Otto, Saksan keisari Wilhelm toisen poika. Kesällä 1918 Svinhufvud matkusti delegaatioineen Saksaan, toimittakseen pyynnön Saksan keisarille. Tällä oli kuitenkin sillä hetkellä tärkeämpäänkin ajateltavaa ja lyhyen audienssin aikana hän kieltäytyi nimittämästä poikaansa Suomen kuninkaaksi. Oli siis jatkettava etsintöjä. Viimein päädyttiin Fredrik Kaarle van Hesenisiin, Saksan keisarin lankoon. Suomen eduskunta valitsi hänet kuninkaaksi 9. loka-kuuta 1918. Kun Suomen delegaatio vihdoin tapasi Fredrik Kaarlen oli sotatilanne muuttunut kuitenkin jyrkästi ja hän pyysi kolme

continuering van het koningschap op basis van de oude wet uit 1772.

Maar wie moest dan koning worden? Hoewel Mannerheim er niet zo voor voelde (hij had eigenlijk liever dat Finland weer een deel van een "Wit" tsaristisch Rusland werd), werd besloten dat een Duitse prins koning van Finland, liefst een groot Finland, moest worden. Bij voorkeur Otto, de zoon van de Duitse keizer Wilhelm II. Svinhufvud ging met een delegatie in de zomer van 1918 naar Duitsland om het verzoek aan de Duitse keizer over te brengen. Deze had op dat moment echter meer aan zijn hoofd en tijdens een korte audiëntie weigerde hij zijn zoon koning van Finland te laten worden. Dus moest verder gezocht worden. Uiteindelijk kwam men uit bij Frederik Karel van Hessen, een zwager van de Duitse keizer. Op 9 oktober werd hij door het Finse parlement tot koning van Finland uitgeroepen. Toen een Finse delegatie zich bij hem meldde, was de oorlogssituatie sterk veranderd en vroeg hij om drie weken

bedenktijd. Na die drie weken was Duitsland bijna verslagen en kwam hij niet.

In 1919 werd een grondwet goedgekeurd waarbij Finland definitief een republiek werd.

Gerard Rijerse

Literatuur

Pieterse, Arnold (2016). *Aviisi* 2016-1, p. 10-23.

Pieterse, Arnold (2017). *Aviisi* 2017-5, p. 19-33.

Volanen, Risto (2017). *Suomen Synty ja kuohuva Eurooppa*. Otava, Helsinki.

Volanen, Risto (2019). *Nuori Suomi sodan ja rauhan Euroopassa 1918-1922*. Otava, Helsinki.

viikkoa miettimisaikaa tehdäkseen lopullisen päätöksen. Kolmen viikon kuluttua Saksa oli

Frederik Karel van Hessen

miltei hävinnyt sodan, eikä Fredrik Kaarle lopulta koskaan saapunut Suomeen.

Vuonna 1919 hyväksyttiin uusi perustuslaki, joka teki Suomesta tasavallan.

Gerard Rijerse

Lähteet

Pieterse, Arnold (2016). *Aviisi* 2016-1, s. 10-23.

Pieterse, Arnold (2017). *Aviisi* 2017-5, s. 19-33.

Volanen, Risto (2017). *Suomen Synty ja kuohuva Eurooppa*. Otava, Helsinki.

Volanen, Risto (2019). *Nuori Suomi sodan ja rauhan Euroopassa 1918-1922*. Otava, Helsinki.

Käännös Sanna-Mari Kuisma

Bekendmaking

Van opperbevelhebber Carl Gustaf Emil Mannerheim van 25 februari 1918:
onmiddelijk fusileren

Carl Gustaf Emil Mannerheim is van ontzettend grote betekenis geweest voor de onafhankelijkheid van Finland. Daar valt niets op af te dingen. Maar er is ook wel een zwart randje.

Mannerheim was bevelhebber van het officiële leger van de eerste zelfstandige Finse regering. Dit leger bestond uit een combinatie van burgerwachten en militieën, de "Witten", in veel gevallen kwamen die onder leiding van in Duitsland getrainde militairen, de Jääkärit. Mannerheim trad aan in januari 1918. Finland stond toen aan het begin van een bloedige burgeroorlog. Die burgeroorlog ontstond mede als gevolg van de Russische Revolutie van oktober/november 1917. Finland kreeg eind december van dat jaar zelfstandigheid van Lenin. Lenin hoopte,

dat de revolutionaire krachten in Finland, 'de Roden', zich aan zijn zijde zouden scharen. Dat gebeurde ook, maar in de burgeroorlog werden de Roden, mede met hulp van de Duitsers, door de Witten verslagen.

Aan het begin van de burgeroorlog hadden de Roden een groot deel van het zuiden van het land in handen. Mannerheim probeerde vanaf eind januari 1918 met zijn 'Witten' de Roden te verslaan. Dat ging niet zonder slag of stoot. Op 25 februari vaardigde Mannerheim een bekendmaking uit, waarin hij bekend maakte dat de witte strijdkrachten ruime bevoegdheden kregen om naar eigen goeddunken executies uit te voeren. Dat stond al in de eerste alinea's van de bekendmaking. Het ging daarbij om saboteurs en andere personen die zich gewapenderhand

GERARD
RIJERSE

16

Puolustusvoimien ylipäällikön

Carl Gustaf Emil Mannerheimin kuulutus helmikuun 25. päivänä vuonna 1918:
teloitetaan välittömästi

Carl Gustaf Emil Mannerheimilla on ollut valtava merkitys Suomen itsenäisyydelle. Sitä ei kyllä voi kieltää. Mutta asiassa on myös musta reuna.

Mannerheim oli itsenäisen Suomen ensimmäisen hallituksen virallisen armeijan komentaja. Tämä armeija, ns. valkoiset, koostui yhdistelmästä kansalliskaarti ja miliisit. Valkoisten johto oli useimmiten Saksassa koulutettujen sotilaiden, jääkärien, käsissä. Mannerheim astui virkaansa tammikuussa 1918. Suomessa oli silloin verinen sisällissota alkamassa. Tämä sisällissota syntyi osittain Venäjän vallankumouksen seurauksena loka- marraskuussa 1917. Kuukautta myöhemmin, joulukuun lopussa, Lenin julisti Suomen itsenäiseksi. Lenin toivoi, että

vallankumouksellinen puna-armeija valitsisi Venäjän puolen. Näin kävikin, mutta sisällissodan aikana kukistivat valkoiset saksalaisten avustamana punaiset.

Sisällissodan alkaessa punaiset hallitsivat suurta osaa Etelä-Suomea. Tammikuun 1918 lopusta lähtien Mannerheim yritti kukistaa punaiset johtamallaan valkoisilla. Tämä ei onnistunutkaan noin vain. Helmikuun 25. päivä Mannerheim antoi kuulutuksen, minkä mukaan valkoisten taistelujoukot saivat laajat valtuudet päättää teloituksista oman harkintansa mukaan.

Tämä oli kirjoitettu jo kuulutuksen ensimmäisille riveille ja koski kapinoivia ja muita laillista sotavoimaa vastaan kääntyneitä aseistettuja henkilöitä. Kuulutuksessa ei erikoisemmin

tegen de witten verzetten. De bekendmaking was niet heel expliciet in het definiëren wanneer een gevangenen genomen persoon wel of niet gefusilleerd mocht worden.

De procedure was in strijd met het Haags Akkoord van 1907, dat voorschreef dat het lot van krijgsgevangenen niet kon worden bepaald door een militaire eenheid of een individu, maar door de regering.

Ik heb nergens gelezen dat deze bekendmaking een van de oorzaken kan zijn geweest dat het aantal Roden dat in de Finse burgeroorlog is omgekomen, zo veel hoger was dan het aantal Witten. Ik kan me geen andere verklaring bedenken dan deze bekendmaking van 25 februari.

Totaal aantal slachtoffers Burgeroorlog:

Doodsoorzaak	“Roden”	“Witten”
Gevallen in de strijd	5.199	3.414
Terechtgesteld	7.370	1.424
Doden in concentratiekampen	11.652	4
Totaal aantal slachtoffers	27.038	5.179

määritelty minkälaisessa tapauksessa vangiksi otettu voitiin teloitaa tai jättää henkiin.

Menettely oli vastoin vuoden 1907 Haagin sopimusta, jonka mukaan sotavankien kohdalosta ei voinut päättää sotilasyksikkö tai yksittäinen henkilö, vaan hallitus.

En ole missään lukenut, että kuulutus olisi voinut olla yksi syy siihen, että Suomen

sisällissodassa kuolleiden punaisten määrä oli niin paljon suurempi kuin valkoisten. En voi tulla muuhun tulokseen kuin että syynä oli juuri tämä kuulutus helmikuun 25. päivänä 1918.

Sisällissodan lukumäärä yhteensä:

Kuoleman syy	“Punaiset”	“Valkoiset”
Taistelussa kaatuneet	5.199	3.414
Teloitetut	7.370	1.424
Vankileireillä kuolleet	11.652	4
Uhrien lukumäärä yhteensä	27.038	5.179

Bekendmaking

De volgende bekendmaking wordt onmiddellijk van kracht:

Personen, die achter de rug van het leger worden betrappt terwijl ze wegen, bruggen, voertuigen, telegram- en telefoonlijnen aan het verwoesten zijn, moeten onmiddellijk gefusilleerd worden. Dat geldt zowel voor personen die gewapend tegenstand bieden tegen het wettige leger, als voor sluipschutters en brandstichters.

Een ieder, die 8 dagen nadat deze bekendmaking is voorgelezen in de kerken, zonder officiële vergunning gewapend achter het front wordt aangetroffen, moet ter plekke worden gefusilleerd.

Personen, van wie het voor onze oorlogshandelingen gevaarlijk is dat ze op vrije voeten blijven, moeten gevangen worden genomen.

18

Kuulutus

Tiedoksi ja ehdottomasti noudatettavaksi ilmoitetaan:

Henkilöt, jotka armeijan selän takana tavataan hävittämässä teitä, siltoja, kulkuneuvoja, sähkölennätin ja puhelinjohtoja, ammutaan paikalla. Samoin myös henkilöt, jotka tekevät aseellista vastarintaa maan laillista sotavoimaa vastaan, niin myös sala-ampujat ja murhapolttajat.

Jokainen jolta 8 päivää sen jälkeen kun tämä kuulutus on luettu maan kaikissa kirkkoissa, löydetään ilman asianomaista lupaa säilytetyjä aseita tai jotka tavataan armeijan selkäpuolella aseistettuna, ammutaan paikalla.

Henkilöt, joiden oleskelu vapaalla jalalla on vaaraksi meidän sotatoimillemme, vangitaan.

Kuulutus.

Tiedoksi ja ehdottomasti noudatettavaksi ilmoitetaan:

Henkilöt, jotka armeijan selän takana tavataan hävittämässä teitä, siltoja, kulkuneuvoja, sähkölennätin- ja puhelinjohtoja, **ammutaan paikalla**. Samoin myös henkilöt, jotka tekevät aseellista vastarintaa maan laillista sotavoimaa vastaan, niin myös sala-ampujat ja murhapolttajat.

Jokainen, jolta 8 päivää sen jälkeen kun tämä kuulutus on luettu maan kirkkoissa, löydetään ilman asianomaista lupaa säilytetyjä aseita tai joka tavataan armeijan selkäpuolella aseistettuna, **ammutaan paikalla**.

Henkilöt, joiden oleskelu vapaalla jalalla on vaaraksi meidän sotatoimillemme, vangitaan.

Vangitsemismääräyksen antaa asianomaisen suojeluskunnanpäällikkö, jonka siitä on viipymättä komentotietoise ilmoitettava. Kiireellisissä tapauksissa on kuitenkin suojeluskuntalainen oikeutettu omalla vastuullaan ryhtymään vangitsemiseen, mutta on hänen siitä viipymättä ilmoitettava lähimmälle sotilaspäällystölle.

Vangitun kanssa on viipymättä toimitettava alustava kuulustelu joko vangitsemispaikalla tai missä rikos on tapahtunut. Kuulustelun toimittaa joku lakimies tai poliisiviranomainen tai muu siihen pätevä henkilö, kahden todistajan läsnäollessa.

Jollei vangittua vastaan ilmene mitään raskauttavaa, on hänet viipymättä laskettava vapaaksi.

Kun toiselta paikkakunnalta oleva henkilö on epäilyksen alaisena vangittu, on hän vartioituna lähetettävä kotipaikalleen jossa hänen kanssaan on toimitettava kuulustelu ja menetettävä edellä määrättyllä tavalla.

Kun henkilö vartioituna lähetetään paikkakunnalta toiselle, pitää kirjallinen passitus ynnä tutkintopöytäkirja seurata mukana.

Jos syytä siihen on, voidaan epäilyksen alainen henkilö määrätä oleskelemaan osoitetulla seudulla uhalla että, jos tätä määräystä vastaan rikkoo, hänet viipymättä vangitaan.

Erittäin tärkeissä tapauksissa valvonnan alaiseksi asetetun henkilön on määräaikoina ilmoitauduttava asianomaisten siihen määrämälle viranomaiselle.

Jos rikos todistettavasti on tapahtunut vihollisen pakotuksesta, on tämä katsottava lieventäväksi asianhaaraksi.

Henkilö, joka todennäköisillä syillä katsotaan sotatoimille vaaralliseksi, voidaan sotilaspäällystön toimesta siirtää sopivaan paikkaan rintaman taa. Sitä on komentotietä ilmoitus viipymättä tehtävä.

Erytisen tarkasti on vartioitava vakoilusta epäiltyjä henkilöitä kuin myös niitä, jotka johtajina tai agitaattoreina ensi sijassa ovat syyppäät nykyiseen kapinaan maan laillista Hallitusta vastaan, ja niinkään ne, jotka ovat olleet mukana tekemässä päätöstä murhain, ryöstöjen tai murhapolttejen toimeenpanemisesta.

Mitään lupasta tai kunniasanaa älköön missään tapauksessa otetako murhaajilta ja maanpettureilta.

Kun asianomainen sotilaspäällystö ei katso voivansa laskea vangittua vapaalle jalalle, vaikka tutkinnossa häntä vastan suorastan sitovia asianhaaroja ei olekaan ilmennyt, on asia jätettävä lähinnä ylempään sotilaviranomaisen ratkaistavaksi.

Muistettava on, että persoonallinen viha ja hetkellinen kiihtymys tai muu ajattelemattomuus ei saa aiheuttaa väärinkäytöksiä.

Kapinallinen, joka avoimesti taistelussa laskee aseensa ja antautuu vangiksi, vangittakoon päällikön harkinnan mukaan.

Myös on muistettava, että tässä mieun kuulutuksessa, joka on laadittu minun ja Päämajassa olevain suojeluskuntain edustajain välillä tapahtuneen yhteisen neuvottelun jälkeen, määrätty toimenpiteet eivät ole katsottavat tuomion täytäntöön panoksi, vaan hätäpuolustukseksi.

Seinäjoki, helmikuun 25 päivänä 1918.

G. Mannerheim.

Het bevel tot gevangenneming wordt gegeven door de bevelvoerende officier van de volksmilitie. Deze moet dat onmiddellijk doorgeven aan de commandant. Wanneer haast geboden is, heeft het lid van de volksmilitie het recht om op eigen gezag over te gaan tot gevangenneming, maar hij moet dat dan onverwijld doorgeven aan het dichtstbijzijnde militaire commando.

De gevangene moet onmiddellijk verhoord worden, zo mogelijk op de plek waar het misdrijf is begaan. Het verhoor moet worden afgenomen door een jurist of een politieautoriteit of een ander bekwaam persoon, in aanwezigheid van twee getuigen.

Als tegen de gevangene niets bezwarends kan worden aangevoerd, moet hij onmiddellijk in vrijheid worden gesteld.

Als tegen een persoon uit een andere gemeente verdenking bestaat en hij gevangen wordt genomen, moet hij onder bewaking naar zijn woongemeente worden gestuurd,

waar hem een verhoor moet worden afgenomen en hij verder behandeld moet worden als hierboven aangegeven.

Als een persoon onder bewaking van de ene naar de andere gemeente wordt gestuurd, moet een schriftelijke pas en een onderzoekverslag worden meegezonden.

Als er aanleiding toe is, kan een persoon die onder verdenking staat bevolen worden in het aangewezen gebied te blijven onder de voorwaarde dat als hij niet aan het bevel gehoorzaamt, hij onmiddellijk gevangen wordt genomen.

In bijzondere belangrijke gevallen kan de aan de onder toezicht geplaatste persoon verplicht worden zich periodiek bij de daarvoor aangewezen autoriteiten te melden.

Als het misdrijf bewijsbaar is gepleegd onder dwang van de vijand, moet dat beschouwd worden als een verzachtende omstandigheid.

Vangitsemismääräyksen antaa asianomainen suojeluskunnan päällikkö, jonka siitä on viipymättä komentoteitse ilmoitettava. Kiireellisissä tapauksissa on kuitenkin suojeluskuntalainen oikeutettu omalla vastuullaan ryhtymään vangitsemiseen, mutta on hänen siitä viipymättä ilmoitettava lähimmälle sotilaspäällystölle.

Vangitun kanssa on viipymättä toimitettava alustava kuulustelu joko vangitsemispaikalla tai missä rikos on tapahtunut. Kuulustelun toimittaa joku lakimies tai poliisiviranomainen tai muu siihen pätevä henkilö, kahden todistajan läsnä ollessa.

Jollei vangittua vastaan ilmene mitään raskauttavaa, on hänet viipymättä laskettava vapaaksi.

Kun toiselta paikkakunnalta oleva henkilö on epäilyksen alaisena vangittu, on hän vartioituna lähetettävä kotipaikalleen, jossa hänen kanssaan on toimitettava kuulustelu ja meneteltävä edellä määrättyllä tavalla.

Kun vanki vartioituna lähetetään paikkakunnalta toiselle, pitää kirjallinen passitus ynnä tutkintopöytäkirja seurata mukana.

Jos syytä siihen on, voidaan epäilyksen alainen henkilö määrätä oleskelemaan osoitetulla seudulla, uhalla että joka tätä määräystä vastaan rikkoo, hänet viipymättä vangitaan.

Erittäin tärkeissä tapauksissa valvonnan alaiseksi asetetun henkilön on määräaikana ilmoitauduttava asianomaisen siihen määrämälle viranomaiselle.

Jos rikos todistettavasti on tapahtunut viholisen pakotuksesta, on tämä katsottava lieventäväksi asianhaaraksi.

Henkilö, joka todennäköisillä syillä katsotaan sotatoimille vaaralliseksi, voidaan sotilaspäällystön toimesta siirtää sopivaan paikkaan rintaman taa. Siitä on komentoteitse ilmoitus viipymättä tehtävä. Erityisen tarkasti on vartioitava vakoilusta epäiltyjä henkilöitä kuin myös niitä, jotka johtajina tai

De persoon, van wie aannemelijk is dat hij een gevaar vormt voor de oorlogshandelingen, kan op last van het militaire commando naar een passende plaats achter het front worden overgebracht. Als dat gebeurt moet dat onverwijld worden doorgegeven aan het commando.

Iemand die van spionage wordt beschuldigd, moet zeer streng worden bewaakt, net als diegenen die als aanvoerder of agitator verantwoordelijk moeten worden gehouden voor de opstand tegen de Wettige Regering van dit land, en evenzo degenen die medeverantwoordelijke zijn geweest voor besluiten om te moorden of brand te stichten.

Er mag geen enkele waarde worden toegekend aan beloften of erewoorden van moordenaars of landverraders.

Als een bevoegd militair gezag niet tot een besluit kan komen een gevangene op vrije voeten te stellen, hoewel er geen bewijs gevonden kan worden, moet de beslissing

worden overgelaten aan het hogere militaire gezag.

Onthouden moet worden dat men zich ervan bewust moet zijn dat een persoonlijke hekel of de opwinding van het moment of andere onnadenkendheid niet de oorzaak mag zijn dat men zich misdraagt.

Een opstandeling, die in een open strijd zijn wapen neerlegt en zich als gevangene overgeeft, kan gevangen genomen worden naar believen van de commandant.

Ook moet met zich realiseren dat in deze bekendmaking van mij, die is afgegeven op mijn hoofdkwartier na overleg met de vertegenwoordigers van de milities, niet mag worden beschouwd als het uitvoeren van een beslissing, maar als een noodmaatregel.

Seinäjoki, 25 februari 1918.

G. Mannerheim

agitaattoreina ensi sijassa ovat syypääit nykyiseen kapinaan maan laillista hallitusta vastaan, ja niinkään ne, jotka ovat olleet mukana tekemässä päätöstä murhien, ryöstöjen tai murhapolttojen toimeenpanemisessa.

Mitään lupausta tai kunniasanaa älköön missään tapauksessa otettako murhaajilta ja maanpettureilta.

Kun asianomainen sotilaspäällystö ei katso voivansa laskea vangittua vapaalle jalalle, vaikka tutkinnossa häntä vastaan suoraan sitovia asianhaaroja ei olekaan ilmennyt, on asia jätettävä lähinnä ylimmän sotilasviranomaisen ratkaistavaksi.

Muistettava on, että persoonallinen viha ja hetkellinen kiihtymys tai muu ajattelemattomuus ei saa aiheuttaa väärinkäytöksiä.

Kapinallinen, joka avoimessa taistelussa laskee aseensa ja antautuu vangiksi, vangittakoon päällikön harkinnan mukaan.

Myös on muistettava, että tässä minun kuulutuksessani, joka on laadittu minun ja Päämajassa olevain suojeluskuntain edustajien välillä tapahtuneen yhteisen neuvottelun jälkeen, määrätyt toimenpiteet eivät ole katsottavat tuomion täytäntöönpanoksi, vaan hätäpuolustukseksi.

Seinäjoki, helmikuun 25 päivänä 1918.

G. Mannerheim.

Hedendaagse kunst uit Finland

Na flink een aantal exemplaren van Aviisi te hebben gelezen weet ik inmiddels dat een korte introductie wel wordt gewaardeerd. Maar waar moet ik precies beginnen? Eigenlijk is het heel simpel, het begint bij mijn familie Granlund.

Ondanks dat ik ben opgegroeid in Nederland heb ik altijd al een sterke connectie gevoeld met Finland. De familie van mijn moeder woont in Helsinki waar wij elk jaar naartoe reizen, soms zelfs 2 keer per jaar. Terwijl ik mijn Nederlandse familie zich fysiek dichterbij bevindt, is de band met mijn Finse familie altijd sterker geweest. Misschien is het vergelijkbaar met een romantische liefde op afstand? Liefde op afstand is altijd moeilijk en toch kan de liefde vaak juist nog sterker voelen met afstand ertussen.

De tripjes naar Finland en mijn familie hebben zeker hun bijdrage gedaan aan mijn liefde voor het land en mijn roots. Ik heb het geluk gehad dat ik ben opgegroeid met een creatief rolmodel in mijn leven die mij op verschillende manieren aan kunst introduceerde. Mijn tante Viva Granlund (zelf ook kunstenares) nam mij overal naartoe. Daarmee is een bezoek aan Kiasma, één van mijn favoriete musea in Helsinki inmiddels een traditie geworden, en is Kiasma mij altijd bijgebleven. De exposities van het museum hebben mij dan ook zelden teleurgesteld.

De creatieve Granlund genen zijn ook aan mij besteed, en deze heb ik op diverse wijze ingezet door deel uit te maken van verschillende creatieve projecten binnen de kunst, mode, muziek, etc. Een voorbeeld hiervan is het cureren en schrijven voor het New Yorkse trend platform Trendland.com. Het 14 jaar

CLAIRE
GRANLUND

21

Nykytaidetta Suomesta

Luetuani useita Aviisin numeroita, tiedän että lyhyttä esittelyä arvostetaan. Mistähän aloittaisin? Oikeastaan se on ihan helppoa, sillä kaikki alkaa perheestäni Granlundeista.

Vaikka olenkin kasvanut Hollannissa, olen aina tuntenut Suomen hyvin läheiseksi. Äitini suku asuu Helsingissä, missä käymme joka vuosi, joskus jopa kaksi kertaa vuodessa. Vaikka hollantilainen sukuuni on fyysisesti lähempänä, side suomalaiseseen sukuuni on aina ollut voimakkaampi. Voisiko sitä ehkä verrata romanttiseen etärakkauteen? Etärakkautus on aina vaikeaa, mutta rakkaus saattaa tuntua voimakkaammalta juuri etäisyyden vuoksi.

Matkat Suomeen ja sukuni luokse ovat varmasti syventäneet rakkauttani maahan ja juuriini. Olen ollut onnekas, koska minulla

on ollut luova roolimalli, joka on tutustuttanut minut taiteeseen monella eri tavalla. Täti Viva Granlund (joka itsekin on taitelija) otti minut mukaansa kaikkialle. Näin käynnistä Kiasmassa on tullut traditio. Kiasma on yksi suosikkimuseoistani Helsingissä ja se on jäänyt mieleeni. En ole juuri koskaan pettynyt museon näyttelyihin.

Minullekin on siunaantunut luovia Granlundin geenejä ja olen käyttänyt niitä monella tavoin osallistumalla erilaisiin luoviin projekteihin taiteen, muodin ja musiikin jne. alalla. Yhtenä esimerkkinä mainittakoon, että toimin New Yorkissa julkaistavan trendikkään julkaisun, Trendland.com-sivuston kuraattorina ja kirjoitan siihen artikkeleita. Tämä 14 vuotta vanha verkkojulkaisu antaa originaalia trenditietoa ja inspiraatiota sekä kansainväliselle teollisuudelle, trendwatchereille ja designia

oude e-zine biedt originele trendinformatie en inspiratie voor zowel de internationale industrie, de trendwatcher en designverslaafden. Het magazine publiceert content uit alle genres van cultuur, waaronder: kunst, design, fotografie, technologie, popcultuur, reclame en mode.

Dit was niet alleen een uitgelezen kans om kunstenaars een platform te bieden die ik online tegenkwam, maar ook een platform te bieden aan inspirerend werk dat ik in het wilde leven oftewel musea tegen kwam, waaronder het werk van de Finse Alma Heikkilä (1984) in Kiasma. Haar werk getiteld "De onzichtbare wereld" is ook nog eens een heel actueel onderwerp: microscopische bacteriën. De grote schilderijen van Alma richten zich op objecten die de menselijke waarneming te boven gaan. Menselijke cellen vormen slechts 43 procent van het lichaam, de rest zijn bacteriën, virussen, schimmels, archaea en andere microscopische organismen. Deze soorten koloniseren zowel de binnenkant als de buitenkant van ons lichaam.

In haar werk vraagt ze aandacht voor het belang van dergelijke minuscule soorten. Microbieel materiaal beïnvloedt ons mentale en fysieke welzijn dat de wetenschap nog maar net heeft verkend. In de tijd van deze globale pandemie is dit iets waar wij maar al te bewust van zijn geworden en is het zoals Heikkilä aangeeft extra van belang om goed voor onszelf te zorgen, maar misschien ook om sommigen te dingen te omarmen.

Alma Heikkilä woont en werkt in Helsinki en Hyrynsalmi en studeerde in 2009 af aan de Finse Academie voor Schone Kunsten. Alma heeft haar werk getoond in solotentoonstellingen in Casco Art Institute in 2018, Gallery Ama in 2017 en 2013, EMMA in 2015 en elders. Ze is een van de oprichters van de Mustarinda Association. Heikkilä ontving in 2014 de Dukaatprijs van de Finse Kunstvereniging.

Het andere Finse werk dat ik met jullie wil delen is gemaakt door lichtkunstenaar Kari Kola. Ondanks dat ik zelf nog niet het

noorderlicht met eigen ogen heb mogen zien, zijn het de lichtinstallaties van Kari die precies verbeelden hoe ik denk dat het schone wonder er in het echt uit ziet.

In opdracht van Galway 2020, European Capital of Culture (een van de grootste culturele events wereldwijd) maakte Kari het kunstwerk Savage Beauty.

De Ierse bergen van Connemara vormden het perfecte decor voor de enorme lichtinstallatie gecreëerd door middel van een lichtdak in smaragd en blauw die op de afbeeldingen te zien zijn.

Kari legt uit hoe hij altijd al in licht geïnteresseerd is geweest, vooral toen hij opgroeide in Finland, waar de winters donker zijn en erg lang duren. Hij werkt al 17 jaar als technisch en artistiek leider in verschillende producties, waaronder festivals, opera's, musicals, multi-art optredens en openingsceremonies. De projecten zijn uitgevoerd op zowel nationaal als internationaal niveau, waarvan de teller inmiddels staat op ongeveer 2000 projecten.

seuraaville. Julkaisu tarjoaa sisältöä kaikilta kulttuurin aloilta, mukaan lukien taitteen, designin, valokuvauksen, teknologian, pop-kulttuurin, mainonnan ja muodin aloilta.

Tämä ei ole ollut vain erinomainen mahdollisuus tarjota ympäristö verkossa löytämilleeni taitelijoille, mutta myös inspiroiville töille, joihin olen törmännyt elävässä elämässä, eli museoissa. Esimerkkinä mainitsen suomalaisen Alma Heikkilän (1984) työt Kiasmassa. Hänen teoksensa nimeltään "Näkymätön maailma" on myös hyvin ajankohtainen: mikroskooppiset bakteerit. Alman suurissa töissä käsitellään kohteita, jotka ylittävät ihmisten havaintokyvyn. Solut muodostavat vain 43 prosenttia kehosta, loppu koostuu bakteereista, viruksista, homeista, arkeoneista ja muista mikroskooppisista organismeista. Nämä lajit hallitsevat kehoamme sekä sisäettä ulkopuolelta. Töissään Alma pyytää kiinnittämään huomiota tällaisten pienempien lajien tärkeyteen. Mikrobit vaikuttavat henkiin ja ruumiilliseen hyvinvointiimme. Tiede on tunnistanut tämä vasta hiljattain. Olemme

Hij is gespecialiseerd in het werken met kwetsbare sites zoals Unesco HQ, Stonehef, Villa de Laak en Saana Mountain en heeft gepland om op een ongeziene schaal te werken. Met dit kunstwerk dat zich afspeelt over het hele vallei naast het gletsjermeer Lough Na Fuaiche, maakte hij een redelijk goede start.

De twee kunstenaars maken totaal verschillende werk; de een is geïnspireerd door het gebrek aan licht in Finland. De ander lijkt meer geïnspireerd te zijn door het naar binnenkijken, mogelijk door het binnenwaartse karakter waar de Finnen bekend om staan. Over beide kunstenaars schrijf ik met trots en hoop ik meer bekendheid te creëren rondom Finse creatieve talenten van deze tijd. Daarnaast zou ik het erg leuk vinden om in de toekomst ook met jullie meer hedendaagse Finse kunst en cultuur te delen. Ik hoor graag of jullie hier meer over willen weten.

tulleet tästä hyvin tietoisiksi nykyisen pandemian aikana ja kuten Alma painottaa, on erittäin tärkeää huolehtia hyvin itsestämme, mutta on ehkä myös hyvä vain hyväksyä jotkin asiat.

Alma Heikkilä asuu ja työskentelee Helsingissä ja Hyrynsalmella ja valmistui vuonna 2009 Taideakatemiasta. Almalla oli yksityisnäyttely Casco Art Institutessa, Utrechtissä vuonna 2018, Galleria Amassa vuosina 2017 ja 2013, EMMAssa vuonna 2015 ja muualla. Alma on yksi Mustarinda-yhdistyksen perustajista. Hän sai vuonna 2014 Taiteilijaseuran dukaattipalkinnon.

Toinen suomalainen taiteilija, josta haluan kertoa, on valotaiteilija Kari Kola. Vaikka itse en olekaan vielä saanut nähdä revontulia, Karin valoinstallaatiot kuvaavat uskoakseni tarkkaan sitä, miltä nämä luonnon ihmeet todellisuudessa näyttävät.

Galway 2020, Euroopan kulttuurikaupunki (eräs maailman suurimmista

kulttuuritapahtumista) tilasi Karilta teoksen *Savage Beauty*.

Irlannin Connemaran kukkulat muodostivat täydellisen taustan valtavalle valoinstallaatiolle, joka luotiin smaragdinvihreän ja sinisen värisen valokaton avulla ja joka näkyy kuvassa.

Kari kertoo, kuinka hän on aina ollut kiinnostunut valosta, etenkin kasvaessaan Suomessa, jossa talvet ovat pimeitä ja kestävät hyvin kauan. Hän on työskennellyt jo 17 vuotta eri produktioiden, kuten festivaalien, oopperoiden, musikaalien, poikkitaiteellisten näyttelyjen ja avausseremonioiden teknisenä ja taiteellisena johtajana. Projektit toteutetaan sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla, ja tällä hetkellä niitä on ollut noin 2000. Kari on erikoistunut työskentelyyn vaativissa paikoissa, kuten Unescon päämaja, Stonehenge, Villa de Laak ja Saana-tunturi, ja

aikoo työskennellä ennen näkemättömässä mittakaavassa. Tällä taideteoksella, joka kattaa koko laakson Lough Na Fuaiche -jäätikköjärven vieressä hän sai melko hyvän alun.

Näiden kahden taiteilija työt ovat täysin erilaisia. Toinen saa inspiraatiota valon puutteesta Suomessa ja toinen näyttää inspiroituvan enemmän sisäänpäin katsomisesta, mahdollisesti suomalaisten tunnetusti introvertin luonteen vuoksi. Kirjoitan molemmista taiteilijoista ylöspäin ja toivon, että voin tehdä nykyisiä suomalaisia luovia lahjakkuuksia paremmin tunnetuksi. Minusta olisi myös hauskaa kertoa teille jatkossa lisää suomalaisesta taiteesta ja kulttuurista. Kuulen mielelläni, jos haluatte lukea lisää niistä.

Käännös: Mia Uusitalo

Tjing - Kassa

Column

WILLEM
MULDER

Als je zoals wij al een tijdje een zomerhuisje hebben in Finland, komt er een periode dat er dingen vervangen moeten worden. Ik kan me nog goed herinneren dat we vorig jaar trots waren op het feit dat we in die tijd blijkbaar goede spullen hadden gekocht, want alles deed het nog. Op termijn heeft echter alles een levensduur en dat bleek afgelopen zomer.

De brom in de koelkast was ons al eerder opgevallen, in Nederland zouden we het bij het geluid van alle dag niet eens gehoord hebben. De buitenkant zag er nog prima uit maar zijn motortje en compressor, het hart van een koelkast, bleken versleten. Na ruim 20 jaar is dat geen verrassing werd er gezegd bij de lokale Koelkastenboer: Wilt u pinnen? Tjing kassa.

Na een aanhoudende geur, dit samen met een vlaag van schoonmaakwoede, maakten we de afzuigkap open en constateerden dat er binnenin vet vastgekoekt zat. Het grootste gedeelte zat in het mechanisme zelf en konden we niet schoonmaken. Het vet bleek onverwoestbaar vastzitten in de motor en bleef hardnekkig stinken.

Bij de Afzuigkappenboer knikten ze begrijpend, wat verwacht u ook na 20 jaar met vet en geur vreten, daar zou alles en iedereen een aandoening van krijgen: Wilt u betalen met Visa? Tjing-Kassa.

De kraan in de keuken lekte al een tijdje, hij druppelde af en toe. Dat gebeurt wel vaker op leeftijd en was geen probleem. Dat werd het wel toen er ook geen druppels meer uit kwamen. Het bleken geen nierstenen maar de waterpomp bleek verstopt en de

30

Kling - kassa

Kolumni

Jos on omistanut kesämökin jo pitemmän aikaa, kuten me, jossain vaihteessa tavarat pitää vaihtaa. Muistan hyvin kuinka ylpeitä alun perin olimme olleet kun hankimme sinne vain hyvälaatuisia laitteita. Tähän mennessä kaikki oli toiminut moitteettomasti, mutta lopulta ne alkavat yksi toisensa perään hajota, kuten meille viime kesänä kävi.

Jääkaapin hurina rupesi käymään korvaan. Hollannissa emme olisi huomioineet asiaa kaiken metelin keskellä. Ulkoapäin se näytti vielä moitteettomalta, mutta sen moottori ja kompressorin osoittivat kulumisen merkkejä. 20 käyttövuoden jälkeen se ei tietenkään ole mikään yllätys, totesi paikallinen jääkaapin myyjä. Haluatteko maksaa kortilla? 'Kling' sanoi kassa.

Liesituulettimesta tuli epämiellyttävää hajua. Sen johdosta päätimme putsata sen perusteellisesti ja sitä varten irroitimme suojakuvun. Mekanismi osoittautui olevan täysin rasvan peitossa. Liesituulettimen myyjä nykytteli ymmärtäväisesti. Olihan 20 käyttövuoden jälkeen odotettavissa, että laite olisi rasvan peitossa ja että se haisisi pahalle: Haluatteko maksaa Visa-kortilla? 'Kling' sanoi kassa.

Keittiön hana oli jo vuotanut jonkin aikaa. Tämähän on tyypillistä vanhoille hanoille, eikä se haittaa. Kun sieltä ei yhtäkkiä herunut enää tippaakaan vettä, rupesi kylläkin haittaamaan. Kyse ei ollut sappikivistä, vaan kävi ilmi, että vesipumppu oli tukkeutunut ja niinpä kutsuimme putkimiehen paikalle. Hän

'putkimies' - Fins voor loodgieter - ging aan het werk. Ook de druppelende kraan werd onder handen genomen en het vervolg was: Wilt u een rekening? Tjing-Kassa.

Een paar dagen later werd de wasmachine misselijk en spoog de hele badkamer onder. Gelukkig hoefden we niet naar de Wasmachineboer, het was – slechts - de afvoer die verstopt was. Een andere putkimies, dit was er eentje voor buiten, kwam en vertelde dat het euvel onder de grond lag, waarschijnlijk in een bocht van de afvoerpip. Hij bleek zowel deskundig als gelijk te hebben, wat wel jammer was omdat het euvel 1.5 meter onder het erf lag. Om toekomstige verstoppingen en kosten te vermijden moest de pijp worden vervangen.

We konden wel besparen op die kosten door het ding zelf op te graven, dat maakte de Tjing-Kassa wat lichter maar ons leven zwaarder. Na drie weken voelden we het nog en een lege rekening maakte het er niet beter op.

korjasi myös vuotavan hanan jonka jälkeen kysymys kuului: Lähetätkö laskun? 'Kling' sanoi kassa.

Muutamia päiviä myöhemmin pesukone rupesi voimaan huonosti, jonka seurauksena se sylki koko kylpyhuoneen märkeksi. Onneksi meidän ei tarvinnut lähteä pesukonekauppaan koska kävi ilmi, että viemäriputki oli tukkeutunut. Saimme taas putkimiehen paikalle, tällä kertaa kauempaa kuin edellisellä kerralla. Hän päätteli ongelman olevan maan alla olevassa putken mutkassa. Hän oli ammattitaitoinen ja oikeassa.

Harmiksemme korjattava osa piti kaivaa esiin 1,5 m syvyydestä. Varmistaaksemme ettei ongelma uudistuisi, vanhan putken paikalle piti asentaa uusi.

Saimme säästettyä kustannuksissa kun suoritimme kaivuutyöt itse. Sillä saimme kevenettyä 'kling' -kassaa, mutta meidän oma olotilamme tuntui sen sijaan raskaammalta. Kolme viikkoa myöhemmin meillä oli vieläkin

Dit alles gebeurde in een periode van nog geen drie weken. Wat hebben we nog meer in dit huis dat kapot kan gaan vroegen we ons af.

Na een 'Nee hé' opmerking omdat de kookplaten het niet deden, was er daarna opluchting, er bleek gelukkig slechts een zekering defect.

Het werd rustig aan het huisfront. De blessure- en vervangingsgolf leek over, dagen zonder defecten gingen vreedzaam en zonder uitval voorbij, het leven leek weer normaal en functioneel te worden.

Ik pakte mijn kettingzaag om een tijdens de storm omgevallen boom kort te zagen voor brandhout. Ik had de Husky - elke zaag moet een naam hebben - vorig jaar vervangen en zei hardop tegen het nog glimmende apparaat: 'Jij bent nieuw, dus jouw tijd is nog lang niet gekomen.'

Vervolgens trok ik aan het startkoord en hoorde binnenin iets breken. Later bij de

kaikenlaisia vaivoja sen seurauksena, eikä pienempi lasku lievittänyt kipua.

Tämä kaikki tapahtui kolmen viikon sisällä. Tuumimme, että mikähän kapistus rikkoon-tuisi seuraavaksi.

Ehdimme jo huudahtaa 'voi ei', kun kävi ilmi, että liedet eivät yhtäkkiä enää lämmenneet. Onneksemme kyseessä olikin vain palanut sulake.

Vaivat ja laitteiden uusimisen kausi näytti olevan ohi. Päivät sujuivat taas rauhallisissa merkeissä, elämä palasi normaalille raiteelle.

Päätin sahata moottorisahalla myrskyn kaataman puun polttopuiksi. Olin hankkinut Huskyn - pitäähän moottorisahalla olla nimi - edellisenä vuonna ja mumisin sille ennen kuin aloitin urakan: 'Sinä olet niin uusi, sinun kanssasi ei ainakaan tarvitse pelätä, että menisit rikki.'

Kun aloin vetää sitä käyntiin, kuului sisältä ääni aivan kuin jotain olisi mennyt rikki.

Kettingzagenboer hoorde ik dat je bij deze modellen niet zo hard aan het koord moest trekken, daar kunnen ze niet tegen. De startkatrol was helemaal aan gort. De man achter de balie vond het geen probleem. Zo te zien heeft u nog garantie zei hij want hij ziet er nog zo nieuw uit. O, dat is jammer, helaas net drie weken buiten de garantie. U wilt pinnen? Tjing-Kassa.

Een paar dagen later zaten we midden in een Netflix-serie toen het beeld van de TV weg viel. Starend naar het zwarte scherm bedacht ik dat we op zoek moesten naar een Televisieboer. Een ongemerkt aangeleerde Finse vloek ontsnapte stiekem. Dat hielp ook niet zei mijn vrouw verbolgen.

Ach ja, dit kon er ook nog wel bij. Na het aansteken van een dikke kaars – altijd handig om paraat te hebben in een Fins bos zonder elektra - hoorden we een korte ping. Zo'n elektrische puls die we de laatste tijd wel vaker gehoord hadden. Bevreesd keken we

Korjaamon työntekijä totesi tapahtuneesta, että tämän mallin moottorisahaa ei pidä vetää liian rajusti käyntiin, naru ei kestä sitä. Narun kela oli uusittava. Mies tiskin takana arveli takuun olevan vielä voimassa, koska saha näytti lähes käyttämättömältä. Kappas vain, takuu olikin päättynyt kolme viikkoa aikaisemmin. Haluatteko maksaa kortilla? 'Kling' – kassa.

Muutaman päivän päästä istuimme katso-massa Netflix-sarjaa kun TV:n kuva yhtäkkiä musteni. Tuijottaessani tyhjää ruutua tajusin korjaajalla käynnin tarpeellisuuden. Päästelin suomeksi oppimiani ärräpäitä. Kiroilu ei auta asiaa, tuumi vaimoni.

Yksi laite sinne tai tänne, mitä väliä sillä on. Sytytettyämme pimeässä, metsän siimeksessä olevan mökkimme vara valon, paksun kynttilän, kuulimme lyhyen pimahduksen. Katsoimme kauhistuneina toinen toisiamme – tunnistimmehan elektronisen laitteen äänen, kun se menee rikki. Mikähän se oli tällä kertaa ?

elkaar aan, wat had er – verdorie - nu weer de geest gegeven?

Voor ons zagen we het beeldscherm weer tot leven komen, het was de eerst keer dat we blij waren met een stroomstoring.

We hieven het glas en proosten: Tjing- eindelijk zonder Kassa.

Yhtäkkiä kuva palasi ruutuun. Ensimmäisen kerran olimme iloisia sähkökatkoksen jälkeen. Nostimme maljat sen kunniaksi. 'Kling' – vihdoinkin tämä ääni tuli jostain muusta kuin kassasta.

Kunnen honden de Corona-pandemie onder controle krijgen?

RUNE
FRANTS

In de afgelopen weken doken krantenartikelen (bv. Volkskrant 2 oktober) op, waarin beweerd wordt dat honden COVID-19 besmette mensen doeltreffend kunnen identificeren. De meeste aandacht ging uit naar de honden van Dr Anna Hielm-Björkman van de Universiteit van Helsinki, die aan het werk waren op het vliegveld van Helsinki. Ik heb enkele van de Finse en Nederlandse krantenartikelen gelezen en Anna Hielm-Björkman geïnterviewd.

De neus van een hond bevat 200 miljoen reukreceptoren, bijna 100 keer meer dan de menselijke neus. Waarom? Het reukvermogen helpt de hond om zijn leefomgeving grondig 'in de gaten te houden', vijanden aanvoelen, partners doorgronden, eten zoeken, etc.

Vanzelfsprekend heeft de mens geprofiteerd van deze eigenschap en is de hond 'de beste vriend van de mens' geworden. Vandaag worden honden ingezet voor talloze opsporingsdoeleinden, denk maar aan jagers, politie, douane, rampenbestrijders, etc.

Al in de 19de eeuw verschenen de eerste rapporten dat honden verschillende ziekten bij de mens kunnen ruiken. In de afgelopen decennia is er steeds meer aandacht voor de hond als hulp in de geneeskunde in verband met een snelle en betrouwbare diagnose – er zit wellicht een luchtje aan de meeste ziekten. De hond is in principe de perfecte 'sneltester', snel en goedkoop. De hond heeft zich al bewezen in de kankerdiagnostiek. Er wordt nu veel onderzoek gedaan naar ziekten met een 'aanvalsgewijze' patroon, zoals epilepsie en migraine. Het zou zeer nuttig

Voideaanko koronaviruspandemia saada koirien avulla hallintaan?

Viime viikkoina ilmestyi sanomalehtikirjoituskia (mm. Volkskrant 2-10-2020), joissa väitettiin koirien voivan tehokkaasti tunnistaa COVID-19 tartunnan saaneet ihmiset.

Suurin huomio kohdistui Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan dosentti, Anna Hielm-Björkmanin koiriin, jotka työskentelivät Helsingin lentokentällä.

Olin jo lukenut muutamia sanomalehtiartikkeleita ja päätin haastatella Anna Hielm-Björkmania.

Koiran kuonossa on 200 miljoonaa hajureseptoria. Siis n. 100 kertaa enemmän kuin ihmisen nenässä. Miksi? Hajuaisti auttaa koira pitämään elinympäristöään perusteellisesti silmällä, vainuamaan viholliset,

tutkimaan kumppanit, hankkimaan ravintoa jne. On itsestään selvää, että ihminen hyötyy tästä ominaisuudesta, ja koirasta tulee "ihmisen paras ystävä". Tänä päivänä koiria käytetään jo monissa jäljittämistä vaativissa tehtävissä kuten metsästyksessä, poliisin apuna, tullissa, pelastustehtävissä katastrofialueilla jne.

Jo 1800-luvulla ilmestyivät ensimmäiset raportit koirien kyvystä haistaa ihmisissä erilaisia tauteja. Viime vuosikymmenien ajan on lääketieteen piirissä enenevässä määrin kiinnitetty huomiota koiran tukeen nopeassa ja luotettavassa diagnosoinnissa.

Vaikuttaisi siltä, että useimmilla taudeilla on oma ominaisuutuksensa.

zijn als men zou kunnen voorspellen wanneer een ziekteattack op komst is. Hierdoor zou wellicht een veel minder zware medicatie, gericht op voorkomen van een aanval, mogelijk zijn.

Terug naar de COVID-19 vraag en de honden in Helsinki. Toen de eerste rapporten over COVID-19 verschenen, kwam Anna op het idee om haar honden in te zetten voor de opsporing van besmette mensen. Ze vertelt graag over het vooronderzoek om de honden te trainen om COVID-19 te herkennen. Allerlei materiaal van patiënten (urine, bloed, zweet, etc.) en het SARS-CoV-2 virus (structurele onderdelen en moleculen) werden getest. Könni, haar beste hond voor kankerdiagnostiek, leerde COVID-19 urine te herkennen binnen 7 minuten!

Wat herkent een hond in een COVID-19 patiënt? Het virus zelf of een product dat

ontstaat als afval in de geïnfecteerde cellen? Dit weet men nog niet en is ook moeilijk te onderzoeken. De hondenneus is namelijk veel gevoeliger dan conventionele laboratoriumapparatuur! In verdunningsexperimenten met bv. de olie van Eucalyptus kan de hond slechts enkele moleculen ruiken, terwijl een gevoelig labapparaat miljoenen moleculen nodig heeft.

Bij het valideren van de precisie (gevoeligheid en specificiteit) van de COVID-19 'hondentest' worden conventionele moleculair-genetische PCR-technieken van 'neustaaft-materiaal' als standaard gebruikt (PCR, een afkorting van Polymerase Chain Reaction, is een techniek waarmee een kleine hoeveelheid van een specifieke DNA-volgorde een groot aantal keren vermenigvuldigd wordt via kunstmatige DNA-replicatie). Door herhaalde bemonsteringen is gebleken dat honden eerder COVID-19 herkennen dan de

Koira on periaatteessa täydellinen pikates-taaja; nopea ja halpa. Sen koira on jo osoit-tanut syövän diagnosoinnissa.

Nykyään tutkitaan jo monipuolisesti tauteja joihin kuuluu "kohtauksia", kuten epilepsiaa ja migreeniä. Olisi hyvin hyödyllistä jos voitaisiin ennakoida milloin sairauskohtaus on tulossa. Silloin potilaan ei ehkä tarvitsisi käyttää vahvoja estolääkkeitä.

Palataanpa COVID-19 kysymykseen ja koi-riin Helsingissä. Ensimmäisten COVID-19 raporttien ilmestyessä, sai Anna idean käyt-tää koiria tartunnan saaneiden ihmisten jäljit-tämiseen. Hän kertoo mielellään esitutkimuk-sesta, jolloin koiria treenattiin tunnistamaan COVID-19 virus. Potilaan kaikenlaisia erittei-tä (virtsa, verta, hiekkä jne.)

kuin myös SARS Co-V-2 viruksen rakenteel-lisia osia ja molekyyliä testattiin.

Kössi, Annan paras syöpää diagnosoiva koira, oppi seitsemässä minuutissa tunnistaa COVID-19-virtsan.

Mitä koira tunnistaa COVID-19 potilaassa? Itse tulehduksen vai tulehtuneiden solujen tuottamat jätteet? Tätä ei vielä tiedetä ja tätä on vaikea tutkia.

Koiran kuono on nimittäin huomattavas-ti herkempi kuin perinteiset laboratorioissa käytettävät välineet. Esim. eukalyptusöljyllä tehdyissä laimennuskokeissa koira kykenee haistamaan jopa muutaman molekyylin, kun taas herkät laboratoriovälineillä tehdyt ko-keet tarvitsevat miljoonia molekyyliä.

COVID-19 "koiratestin" herkkyyden ja täs-mällisyyden arviointiin käytetään perinteisiä "nenäpuikko"- näytteiden molekyylogeneet-tisiä PCR-menetelmiä. PCR eli Polymerase Chain Reaction menetelmä, jonka avulla monistetaan pieni määrä erityistä (SARS Co-V-2) DNA-sekvenssiä keinotekoisen DNA-jäl-jennöksen kautta.

Toistuvissa näyteenotoissa on todistettu, että koirat tunnistavat COVID-19 viruksen nopeammin kuin PCR-testi. Tämän takia koirat kykenevät tunnistamaan sairauksia

PCR-test. Zo kunnen honden ook sterk verdunde urine van patiënten herkennen.

De infra-structuur van de (experimentele) hondenteststraat op het vliegveld van Helsinki is eenvoudig. Achter een klein voorportaal staan twee hokjes. Daar kunnen de reizigers met een steriel doekje zweet van hun gezicht en nek afvegen en in een plastic potje stoppen, waarna het vervolgens via een luikje kan worden doorgegeven naar de hondenafdeling. Er is dus geen direct contact tussen de mens en de hond. De hond heeft slechts enkele seconden nodig om het potje te 'analyseren'. Los van de uitkomst krijgt de dienstdoende hond een kleine beloning, vaak een klein stukje gevriesdroogd vlees. Er zijn altijd twee honden die elkaar kunnen afwisselen.

Kunnen de honden bij het snuffelen besmet raken door het COVID-19 virus? 'Dat kunnen wij niet uitsluiten', zegt Anna, maar er zijn

nog geen zieke honden waargenomen, in tegenstelling tot de nerts. Nu gebruiken wij potjes met een deksel die bestaat uit roestvrij gaas, zodat de hond niet in direct contact met het zweetdoekje kan komen.

Op het moment worden vergelijkbare projecten uitgevoerd op meerdere plekken in de wereld. Hoe staat nu de 'traditionele geneeskunde' tegenover deze strategie? Voorzichtig positief. Vaak gehoorde bezwaren zijn: 'wat herkent nu de hond?', 'wij krijgen slechts ja of nee, geen getallen'.

In Nederland wordt hard gewerkt aan een 'E-nose' (electronische neus), waarin moleculen in de uitademingslucht worden geanalyseerd met behulp van sensoren, als een potentiële COVID-19 sneltest. Deze techniek heeft haar waarde al bewezen in de diagnose van andere ziekten van de luchtwegen.

vaikka potilaan vahvasti laimennetusta virtsasta.

Koirakuja on pystytetty kokeilumielessä Helsingin lentokentälle ja sen rakenne on yksinkertainen. Pienen sisäportin takana on kaksi koppia. Siellä (vapaaehtoiset) matkustajat pyyhkivät steriilillä pienellä pyyhkeellä hikeä kasvoiltaan ja niskastaan ja laittavat pyyhkeen muovipurkkiin, jonka jälkeen se luovutetaan luukusta koiraosastolle. Suoraa kontaktia ei koiran ja ihmisen välillä siis ole. Koira tarvitsee muutaman sekunnin purkin "analysoimiseen". Koira saa tuloksesta riippumatta pienenä palkkiona pakastetun kuivalihapalan.

Paikalla on aina kaksi koiraa jotka vuorottelevat.

Voivatko koirat nuuhkiessaan itse saada COVID-19 tartunnan?

"Sitä mahdollisuutta emme voi sulkea pois", vastaa Anna.

Toisin kuin minkit, koirat eivät ole tähän mennessä sairastuneet koronaan - onneksi!

Nykyään käytämme purkkeja, joissa on kantena ruostumaton teräsverkko, joten koira ei pääse vahingossakaan koskettamaan pyyhettä.

Nykyään vastaavanlaisia projekteja on eri puolilla maailmaa. Kuinka "perinteinen" lääketiede suhtautuu näihin projekteihin?

Varovaisen myönteisesti. Usein kuultu vastaäite on:

"Mitä koira tunnistaa? Tuloshan on aina kyllä tai ei; ilman minkäänlaisia lukumääriä."

Alankomaissa on parhaillaan kovalla vauhdilla valmistumassa "E-nose" eli elektroninen nenä. Siitä voi tulla mahdollinen pikatestaaja uloshengitysilman COVID-19 molekyylien testaamisessa. Tämä tekniikka

Speciale heldenhonden

Zullen wij binnen afzienbare tijd merken dat honden vaker opduiken in het straatbeeld om ons in de 'geuren' te houden?

Rune Frants, met dank aan Anna Hielm-Björkman

De wereldberoemde coronahonden die op Helsinki-Vantaa Airport werken, zijn nu ook heldenhonden. De Kennel Club heeft Kössi, Miina, E.T en Valo toegekend als "Special Hero Dogs"

"Deze vier bekroonde honden zijn Hero Dogs in hun eigen klasse. Door hun activiteiten hebben ze een aanzienlijke impact op het welzijn van mensen over de hele wereld, benadrukt Harri Lehkonen, voorzitter van de raad van bestuur van de Kennel Club, in het persbericht van de Kennel Club (MTV Nieuws 29.10.2020)

37

on jo osoittautunut hyödylliseksi muiden hengitystieinfektioiden diagnooseissa.

Onko lähitulevaisuuden 'uusi normaali' se, että katukuvassa kulkee koiria jotka nuuskivat hajujamme ja tuoksujamme?

Rune Frants, Anna Hielm-Björkmania kiittäen

Käännös: Eeva Kriek-Tuovinen

Erikois-sankarikoirat

Maailmanmainettakin niittäneet Helsinki-Vantaan lentokentällä työskentelevät koronakoirat ovat nyt myös sankarikoiria. Kennelliitto palkitsi Kössin, Miinan, E.T:n ja Valon "Erikoissankarikoirina"

' Nämä neljä palkittavaa koiraa ovat Sankarikoiria aivan omassa luokassaan. Toiminnallaan ne vaikuttavat merkittävästi ihmisten hyvinvointiin ympäri maailman, Kennelliiton hallituksen puheenjohtaja Harri Lehkonen painottaa Kennelliiton tiedotteessa.' (MTV Uutiset 29.10.2020)

Van links naar rechts: Anna Hielm-Björkman, Susanna Paavilainen, Anette Kare en Heli Niuro.

Honden van links naar rechts: Kössi, Miina, E.T. en Valo.

Vasemmalta oikealle: Anna Hielm-Björkman, Susanna Paavilainen, Anette Kare ja Heli Niuro.

Koirat vasemmalta oikealle: Kössi, Miina, E.T. ja Valo.

De plek ontdekt

De oplossing van het raadsel 'Ontdek de plek' van Aviisi nummer 2020-4 is Naantali. Naantali ligt op 20 minuten rijden van Turku. Op de achtergrond zag je de toren van Kultaranta, de zomerresidentie van de president.

Kasteel Kultaranta werd in 1916 gebouwd als zomervilla voor de koopman Alfred Kordelin. De architect was Lars Sonck. Tegenwoordig is dit mooie granieten kasteel aan de oever van de Golf van Naantali waarschijnlijk

MERVI
LEPISTÖ

de beroemdste zomerresidentie van Finland, omdat het sinds 1922 het zomerverblijf is van onze presidenten. Naantali wordt wel 'de vakantiehooftstad' van Finland genoemd. Het gebouw zelf is niet toegankelijk, maar er worden wel rondleidingen door de prachtige tuin gegeven.

Het centrum van Naantali bestaat uit idyllische oude bouwwerken met veel musea en kerken, die hun eigen fascinerende verhaal vertellen over het verleden van zowel de stad als de archipel.

Er zijn veel kerken in Naantali en omgeving te vinden. Over twee hiervan vertel ik iets meer:

De Naantali-kerk werd ooit gebouwd als de kerk van het katholieke Brigitte-klooster in Ailostenniemi. Dit enige overgebleven gebouw van het klooster is de grootste

40

Paikka tunnistettu

Aviisin numero 2020-4 'Tunnistatko tämän paikan' oikea vastaus on Naantali. Naantali sijaitsee noin 20 minuutin ajamatkan päässä Turusta.

Kuva-arvoituksessa näkyi taustalla Kultarantaan torni.

Kultaranta on presidentin kesänviettopaikka. Kultarantaan linna valmistui kauppias Alfred Kordelinin kesähuvilaksi 1916. Arkkitehtinä toimi Lars Sonck. Nykyisin tämä komea graniittilinna Naantalilahden rannalla lienee Suomen tunnetuin kesäasunto.

Presidenttiemme kesänviettopaikkana Kultaranta on toiminut vuodesta 1922 ja itse asiassa Naantalia kutsutaankin Suomen lomapäätkaupungiksi.

Itse rakennukseen ei pääse tutustumaan, mutta kauniiseen puutarhaan tehdään opastettuja kierroksia.

Idyllinen vanha kaupunki on Naantalinvälikentän sydän josta löytyy monia museoita ja kirkkoja, jotka kertovat omaa kiehtovaa tarinaansa

middeleeuwse kerk in Finland, na de kathedraal van Turku. De bouwvergunning voor het klooster werd op 23 augustus 1443 ondertekend door koning Kristoffer van Beieren. Deze datum wordt ook beschouwd als de dag waarop de stad Naantali is gesticht. De kloostergebouwen werden ingewijd in 1462 en het klooster kreeg de naam 'Vallis Gratiae' ('Vallei van Barmhartigheid').

Rymättylä, een dorp dat ongeveer 20 km ten zuidwesten van Naantali ligt, had al een kerk in de 14e eeuw. De huidige grijsstenen kerk werd gebouwd in het begin van de 16e eeuw en is uitzonderlijk goed bewaard gebleven. Er zijn zelfs artefacten gevonden uit de 14e eeuw. Bijzonder mooi is het kleurrijke licht in de kerk en ook de 500 jaar oude schilderijen op kalksteen.

Naantali biedt de toeristen een goede service, aangezien de belangrijkste attracties van de stad gemakkelijk kunnen worden bezocht. <http://tarinasoitin.fi/naantalinmuseon-mediaoppaat> en app.citynomadi.com 'Visit Naantali' organiseert elk jaar de legendarische driedaagse 'Unikeon päivät' ('Luilakdagen').

Er zijn dan verschillende evenementen en de steegjes, het strand en de parken zijn dan heel sfeervol gevuld met bezoekers van alle leeftijden.

entisaikojen elämästä niin kaupungissa kuin saaristossa.

Naantalista löytyy monia kirkkoja:

Naantalin kirkko rakennettiin aikoinaan Ailostenniemellä sijainneen katolisen Birgitta-luostarin kirkoksi. Tämä ainoa luostarista jäljellä oleva rakennus on Turun tuomiokirkon jälkeen Suomen suurin keskiaikainen kirkko.

Luostarin rakennuslupan allekirjoitti Ruotsin koningas Kristoffer Baijerilainen 23.08.1443. Tätä päivämäärää pidetään myös Naantalin kaupungin perustamispäivänä. Luostarirakennukset vihittiin käyttöön vuonna 1462 ja luostari sai nimekseen Vallis Gratiae, Armonlaakso.

Rymättylässä on ollut kirkko 1300-luvulta. Nykyinen harmaakivikirkko on rakennettu 1500-luvun alussa. Kirkon keskiaikainen asu on säilynyt poikkeuksellisen hyvin ja esineitä löytyy jopa 1300-luvulta lähtien. Kirkon

valo- ja värimaailma sekä 500-vuotiaat kalkkimaalaukset ovat aivan erityisiä.

Naantali tarjoaa turisteille hyvää palvelua sillä kaupungin muistomerkeihin, historiaan ja päänähtävyyksiin voi helposti tutustua mobiiliopastuksien avulla <http://tarinasoitin.fi/naantalinmuseon-mediaoppaat> ja app.citynomadi.com

Naantali heeft acht jachthavens en met name de 'Naantali Gasten Jachthaven' staat bekend om zijn idyllische locatie in het bruisende hart van de oude stad. Het strand heeft een uitgebreide selectie winkels, restaurants, cafés, boetieks en galerieën.

Niet zo gewone restaurants:

Merisali

Een romantisch feestpaviljoen dat meer dan honderd jaar oud is.

www.merisali.fi

Op de officiële luilakdag, op 27 juli, wordt de persoon die is gekozen als de officiële 'Luilak van het land', om zeven uur 's ochtends in de zee gegooid. Het feest gaat de hele dag door. De gasten komen ook voor de Moeminwereld. Verder is er een traditionele kostuumwedstrijd voor kinderen en natuurlijk ook een markt. Toegang tot bijna alles is gratis. De avond wordt afgesloten met een 'Unikeko-concert.' www.naantalinunikeko.fi
www.muumimaaailma.fi

Naantali is misschien wel de enige stad in Finland met een mediterrane stadssfeer.

42

markkinat. Lähes kaikkeen on vapaa pääsy. Iltta huipentuu Unikeko-konserttiin.

www.naantalinunikeko.fi

www.muumimaaailma.fi

Naantali on ehkä Suomen ainoa kaupunki, jossa on aistittavissa Välimeren tunnelmaa. Naantalissa on 8 vierasvenesatamaa ja varsinkin Naantalin vierassatama tunnetaan idyllisestä sijainnistaan vanhan kaupungin sykkivässä sydämessä. Rannalta löytyy kattava valikoima kauppoja, ravintoloita, kahviloita, putiikkeja ja gallerioita.

'Visit Naantali' järjestää vuosittain legendaariset kolmpäiväiset Unikeonpäivät. Tällöin on erilaisia tapahtumia ja kumat, ranta ja puistot ovat täynnä tunnelmaa ja kaikenikäisiä vieraita.

Virallisena unikeon päivänä 27.7. heitetään Valtakunnan Viralliseksi Unikeoksi valittu henkilö mereen aamuseitsemältä. Juhla jatkuu koko päivän, Muumimaaailmasta saapuu vieraita, lapsille järjestetään perinteinen pukukilpailu ja tietysti paikalla on myös kunnon

Golden Beach Resort Heineken House biedt zoete gastronomische pizza's.
www.kultarantaresort.fi

Stoomschip Ukkopekka.

Geniet van delicatessen uit de archipel in de stoombootsalon terwijl u de natuur van de archipel bewondert.
www.ukkopekka.fi

Slapen en dromen:

Naantali biedt voor ieder wat wils. Idyllische houten huisappartementen in de cultureel waardevolle oude stad, luxe hotels, comfortabele vakantiehuisen, maar ook gezellige bed & breakfasts en unieke archipelhuisjes.

Naantali Camping ligt op slechts 0,5 km van het centrum van Naantali.

www.visitnaantali.com/camping

www.visitnaantali.com/camping

Er zijn ook talrijke wandelmogelijkheden:

De Naantali-archipel heeft duizenden eilanden, prachtige zeegezichten en landelijke omgevingen, evenals kale eilanden. Die schoonheid is niet in woorden te omschrijven, maar moet je zelf ervaren. De archipel is dichtbij Naantali en gemakkelijk te bereiken vanuit de stad zonder je eigen boot. Omdat Naantali deel uitmaakt van de Archipel Ring Road, kun je van het ene eiland naar het andere komen met behulp van bruggen en pontveren.

U kunt ook een fiets huren en een interessant avontuur aangaan.

Kleine ringweg: 1-3 dagen (110 km)

Naantali-Merimasku-Askainen-Lemu-Masku-Naantali: 3-6 uur (50 km)

Luonnonmaa - Särkäsalmi: 2-4 uur (16 km)

Luonnonmaa 1-2 uur (13 km)

visitnaantali.com

www.lautta.net

www.saaristo.org

www.saaristonrengastie.fi

www.finnferries.fi

Nauti saaristolaisherkuja höyrylaivasalongissa samalla kun ihaillet saaristoluontoa.
www.ukkopekka.fi

Unia ja Unelmia:

Naantalista löytyy mieluinen yösija jokaiseen makuun. Idyllisiä puutaloheuneistoja kulttuurisesti arvokkaan vanhan kaupungin miljöössä, ylellisiä hotelleja, viihtyisiä loma-asuntoja sekä kodikkaita aamiaismajoituksia ja uniikeja saaristomökkejä.

Naantalin Camping sijaitsee vain 0,5 km Naantalin keskustasta.

www.visitnaantali.com/camping

Lukuisia retkeilymahdollisuuksia:

Naantalin saaristossa on tuhat saarta, kuniit merimaisemat ja maalaismiljööt sekä karut saaret. Sitä kauneutta ei voi sanoin kuvata, se täytyy itse kokea. Naantalissa saaristo on lähellä ja sinne pääsee kaupungista helposti ilman omaa venettäkin. Koska Naantali on osa Saariston Rengastietä, saarelta toiselle pääsee siltojen, lossien ja yhteysalusten avulla.

Voit vuokrata pyörän ja hypätä seikkailuun

Pieni Rengastie: 1-3 päivää (110 km)

Naantali-Merimasku-Askainen-Lemju-Masku-Naantali: 3-6 h (50 km)

Luonnonmaa - Särkäsalmi: 2-4 h (16 km)

Luonnonmaa: 1-2 h (13 km)

visitnaantali.com

www.lautta.net

Als u een vakantie met de auto plant, brengt Finnlines u via Långnäs van Kapellskär naar Naantali.

Buffetmaaltijden zijn altijd bij de prijs van de reis inbegrepen.

www.finnlines.fi

De redactie heeft meerdere goede antwoorden gekregen met leuke verhalen van onze lezers.

Wivica von Weissenberg uit Eemnes vertelde dat haar broer Merk, uit Turku, een jaarlijkse zeilwedstrijd in Naantali organiseert,

44

www.saaristo.org

www.saaristonrengastie.fi

www.finnferries.fi

Jos suunnittelet lomaa autoillen pääset Finnlinesilla Kapellskäristä Långnäsin kautta Naantaliin.

Buffet-ateriat sisältyvät aina matkan hintaan.

www.finnlines.fi

Wivica von Weissenberg, Eemnes'stä kertoi, että hänen Turussa asuva veljensä Merk järjestää Naantalissa jokavuotisen kansanveneille eli folkkareille tarkoitetun purjehduskilpailun johon osallistuu paljon saariston kalastajia.

Myös Cor de Bruijn kertoi, että he olivat olleet viime elokuussa kesälomalla täällä

Hän mainitsi, että paikka oli suht rauhallinen, edes pursiseuran ranta ei ollut kovin täynnä, tosin veneitä oli kyllä ollut paljon myynissä.

Boulevardilla sen sijaan oli lounasaikaan ollut tungosta mutta hieman edempänä

waaraan ook veel vissers uit de archipel deelnemen. Zij gaat ons later foto's sturen.

Cor de Bruijn wist ook het juiste antwoord en vertelde dat hij hier afgelopen zomer op vakantie was geweest. Hij zei dat de plaats relatief rustig was, zelfs het strand van de jachtclub was niet erg druk, hoewel er veel boten te koop waren.

De boulevard daarentegen werd tijdens de lunch druk bezocht, maar iets verderop bij de ijskiosk kon je genieten van heerlijke wafels met aardbeien.

Han Huisman schrijft:

'Volgens mij is de foto genomen in de haven van Naantali met uitzicht op het zomerverblijf van de Finse President.

Mijn toenmalige vriendin ging enkele keren per jaar op vakantie naar Finland, naar haar dochter die toen in Naantali woonde. Medio juli 2013 ben ik tijdens mijn jaarlijkse vakantiebezoek aan Finland ca vier of vijf dagen bij mijn vriendin in Naantali geweest. Iedere ochtend gingen we ontbijten in één van de

jäätelökioskilla he olivat nauttineet herkkulliset vohvelit mansikoiden kera.

Han Huisman kirjoitti, että kuva on otettu Naantalin satamassa ja taustalla näkyi presidentin kesäasunnon torni.

'Silloinen naisystäväni matkusti muutamia kertoja vuodessa Naantaliin tapamaan tyttärtään. Vuonna 2013 jokavuotisen Suomi-lomani aikana vietin 5 päivää heidän luonaan Naantalissa ja kävimme joka aamu aamiaisella jossakin sataman

restaurants aan de haven, met het uitzicht zoals dat op de prijsvraagfoto is aangegeven.'

Petri Hoogendijk vertelde ons dat hij in de jaren tachtig met zijn ouders in Naantali is geweest. Hij beschrijft het als een fraai stadje met gekleurde houten huizen. Bovendien was hij onder de indruk van de oude kloosterkerk, die zo mooi aan het haventje ligt.

Petri schrijft : "Op de foto herken ik de toren van Kultaranta: de zomerresidentie van de Finse president. Het lijkt erop dat de vlag uithangt, wat betekent dat de president aanwezig is. We hebben destijds de tuin van Kultaranta bewonderd, ver voordat daar de in Nederland ontwikkelde Finland 100-tulp moet hebben gebloeid en ook voordat in Naantali het themapark Moeminwereld werd geopend."

Emil Gorter uit Amsterdam schreef: 'Ik herkende de plek niet, maar door de hint ben ik na enig zoeken terecht gekomen op Naantali. In de verte zien we het

presidentiele zomerverblijf Kultaranta, bekend van de jaarlijkse 'Kultaranta Talks'. De stompe top van de toren en de vlaggenmast erop hielpen me andere torens weg te strepen.

Marja Bonarius-Vaara: 'Op de foto staat een stukje haven van Naantali en aan de overkant zien we Kultaranta, de zomerresidentie van de Finse president.

ravintoloissa. Näköala oli juuri sama joka näkyi kuva-arvoituksessa.'

Petri Hoogendijk kertoi olleensa Naantalissa 80-luvulla vanhempiensa kanssa. 'Se on kaunis kaupunki jossa on paljon erivärisiä puutaloja. Minuun teki suuren vaikutuksen vanha luostarikirkko, joka sijaitsee kauniisti sataman läheisyydessä. Tunnistin kuvassa Kultarannan tornin. Näyttää, että lippu on salossa joten presidentti lienee paikalla. Tutustuimme tuolloin Kultarannan puutarhaan, kauan ennen kuin Hollannissa kehitetty ja lahjoitettu Suomi 100 tulppaani oli istutettu puutarhaan tai Muumi-maailma oli tunnettu.'

Marja Bonarius-Vaara: 'Kuvassa on Naantalin venesatama ja vastakkaisella rannalla hämöttää Kultaranta, Suomen Presidentin kesälinna. Minulla on monia Naantaliin liittyviä muistoja. Lapsuudessani mentiin kesäisin Kaija-tädin kanssa uimaan Naantaliin. Ja matkustettiin Turusta Naantaliin kesäjünällä ja sekin oli jo elämys kerrassaan. Myöhemmin, kun kesälomalaisina oltiin vanhempieni luona, vei Kaija-täti meidät joka kesä nauttimaan Kala-Trapin herkullisista aterioista. Joka kesäinen traditio oli myös viedä äitini ja Irma-tätini Naantaliin. Ensin kahville Cafe Antoniukseen. Lautasella suussasulavaa mansikkakakkua tai mustikkapiirakkaa! Etsittiin mukava penkki ja rauhoituttiin kuuntelemaan kello kahdeksan iltavesperiä vanhan Birgittalaisluostarin kirkon tornista. Kolmeen suuntaan, ensin presidentille, sitten kaupunkilaisille ja kolmantena merelle.

Ik heb vele herinneringen aan Naantali. In mijn kindertijd ging ik er in de zomer zwemen met mijn tante Kaija. De reis met de zomertrein van Turku naar Naantali was al een hele belevenis! Veel later, als vakantielogees bij mijn ouders, nam Kaija ons mee naar Kala-Trappi om te genieten van heerlijke gerechten.

Een zomerse traditie was ook om met mijn moeder en tante Irma naar Naantali te rijden. Eerst koffie bij Café Antonius. Op het bord een stuk heerlijke aardbeien- of bosbessentaart. Dan een mooi plekje zoeken en in stilte om acht uur luisteren naar de avondvesper uit de toren van de oude kloosterkerk van de 'Brigittines'. In drie richtingen: eerst voor de president, dan voor de stadsbewoners en als derde richting de zee.

Een bezoek aan Naantali en dineren in Trappi behoren nog steeds tot ons zomerprogramma. Mijn volwassen kinderen zagen dus ook gelijk dat de foto van de haven van Naantali was.

Het heerlijke Naantali!

Leena Määttänen herkende de plaats ook als Naantali. 'Is het niet Kultaranta op de achtergrond?'

Een andere veronderstelling met betrekking tot 'De plek ontdekt' die bij de redactie binnen kwam, was Rauma.

Dank aan alle respondenten en mervision.com voor de donatie!

Winnaar is Wivica von Weissenberg uit Eemnes. Gefeliciteerd! Ze krijgt een mooie theedoek en schort van Marimekko.

Käynti Naantalissa ja illallinen Trapissa kuuluvat nytkin vielä kesäiseen ohjelmaan. Jo aikuiset lapsenikin tunnustivat heti kuvassa olevan osan Naantalien venesatamaksi. Ihana Naantali!

Myös Leena Määttänen tunnisti paikan Naantaliksi. 'Taustalla näkyisi olevan Kultaranta?'

Muita toimitukseen tulleita arvauksia oli mm. Rauma

Kiitos kaikille vastanneille sekä mervision.com'lle palkinnon lahjoittamisesta!

Tällä kertaa voittaja on Wivica von Weissenberg. Hän saa Marimekon keittiöpyyhkeen sekä esiliinan.

Onnea voittajalle!

Op woningjacht

Column

Mijn man en ik zijn in de ongelukkige situatie beland, die veel bewoners van Helsinki van onze leeftijd nastreven: wij zijn van plan een woning te kopen. Gezien het niveau van de huren in Helsinki is sparen voor een koopwoning niet eenvoudig, maar dat is nog niet het lastigste deel van het proces zoals het feit dat er bij aanbiedingen van banken voor hypotheek geen concurrentie is. De moeilijkste fase is nu aangebroken, nu wij uiteindelijk onze droom van het kopen van een huis moeten verwezenlijken.

Al jaren voordat het echte sparen begon heb ik advertenties van koopwoningen bekeken en daarvan genoten. Ook heb ik mij voorgesteld hoe het zou zijn om in zo'n woning van een advertentie te wonen. Nu de wensdromen in vervulling moeten gaan, blijken de woningen, die eerst vol mogelijkheden leken, juist vol onduidelijkheden te zitten: Is

de omgeving wel zo plezierig? Wat als het gebouw een grote opkapbeurt moet ondergaan die wij niet voorzien hebben? Wat voor gekkigheid heeft de verkoper bedacht toen hij zijn woning geschikt maakte voor de verkoop? Ik wil sowieso niets extra's betalen voor met een berkenbos gedecoreerd behang (excuus aan diegenen die thuis zulk behang hebben)!

Het helpt niet dat ik al jaren mijn twijfels heb over de woningmarkt in Helsinki. De prijzen van de woningen stijgen al jaren sneller dan die van de lonen en ik wil niet degene zijn die met lege handen staat wanneer er voor een driekamerwoning in een buitenwijk geen half miljoen meer wordt betaald. De financiële problemen, veroorzaakt door het coronavirus, hebben mijn bedenkingen niet minder gemaakt, ook al zijn onze banen, althans tot op heden, niet echt in gevaar.

OONA
MUTIKAINEN

48

Asuntokaupoilla

Kolumni

Olemme päässeet avomieheni kanssa siihen epäonniseen tilanteeseen, jota monet ikäisemme helsinkiläiset tavoittelevat: aiomme ostaa asunnon. Helsingin vuokratasolla asuntosäästäminen ei ole helppoa, mutta se ei ole prosessin hankalin osa, kuten ei pankkien lainatarjousten kilpailuttamiseenkaan. Vaikein vaihe on alkanut nyt, kun meidän pitäisi vihdoin toteuttaa unelmamme ja ostaa asunto.

Olen jo vuosia ennen varsinaisen säästämissen aloittamista katsellut asuntoilmoituksia ja nauttinut siitä – miettinyt, miten ihana olisi asua ilmoituksen asunnossa. Nyt kun näitä haaveita pitäisi lähteä toteuttamaan, ne samat asunnot, jotka olivat ennen täynnä mahdollisuuksia, ovatkin kukkuroillaan epäilyksiä: Onko alue sittenkään mukava? Mitä jos taloyhtiöön on kuitenkin tulossa jokin iso

remontti, jota emme osaa ottaa huomioon? Mitä ihmettä myyjä on ajatellut remontoidessaan asuntoaan myyntikuntoon? En todellakaan halua maksaa lisähintaa tapetista, joka kuvaa koivumetsää (pahoittelut kaikille, joilla on kotonaan sellainen)!

Asiaa ei auta, että olen jo vuosia epäillyt Helsingin asuntomarkkinoita. Hinnat ovat nousseet jo pitkään palkkoja nopeammin, enkä halua olla se, jolle jää käteen tyhjä arpa, kun lähiökolmiosta ei enää maksetakaan puolta miljoonaa. Koronaviruksen talousvaikutukset eivät lainkaan helpota epäilystäni, vaikka omat työpaikkamme ovat (ainakin tähän asti) olleet niiltä pääosin turvassa.

Yksi suurimmista ongelmistamme on, että meillä ei ole tiukkoja kriteereitä asunnolle: meidän on mahdollista päästä

Een van onze grootste problemen is dat wij geen strakke criteria hebben met betrekking tot een toekomstige woning. Waarvandaan ook in Helsinki kunnen wij makkelijk onze werkplekken bereiken. En wij hebben ook geen kinderen of hobby's die ons aan een specifieke buurt binden. Mijn man is houtbewerker, wat dat betreft is een renovatie geen probleem, maar wij zouden het niet vervelend vinden als die last ons bespaard zou blijven.

Jaren geleden zei ik nog dat een woning dicht bij de zee, het bos en de metro zou moeten zijn, maar waarom niet in zo'n groene buurt met rijtjeshuizen langs die prachtige spoorlijn? We hebben eigenlijk veel te veel passende varianten die wij uiteindelijk toch niet allemaal kunnen realiseren.

Wat de zaak voor mij nog moeilijker maakt is dat ik, voordat ik onze huidige woning betrok waarin wij nu bijna vijf jaar wonen, in negen jaar tijd in tien verschillende woningen heb gewoond, die in vier verschillende steden gesitueerd waren en in drie verschillende

landen. Ik weet dus dat ik makkelijk kan wennen in verschillende woningen en omgevingen. In de vorige woning van mijn man zat overigens ook berkenbosbehang, zodat ik weet dat ik zelfs daaraan kan wennen!

Ook al is er sprake van een van de belangrijkste financiële beslissingen in een mensenleven, is het misschien beter de ogen los te maken van het rekenmachientje en al is het maar voor even die beroemde roze bril op de neus te zetten.

Ik weet dat waar we ook terecht komen, ik mij er thuis zal voelen.

Nederlandse vertaling: Carel van Bruggen

työpaikoillemme melko helposti eri puoliilta Helsinkiä ja eikä meillä ole lapsia tai harrastuksia, jotka sitoisivat meidät tiukasti tiettyihin kaupunginosiin. Mieheni on puuseppä, joten remontointi ei ole ongelma, mutta eipä meitä haittaisi, jos säästyisimmekin siltä vaivalta. Vuosia sitten sanoin, että kriteerini asunnolle ovat, että lähellä on meri, metsä ja metro, mutta entäpä nuo ihanat junaradan varren vehreät rivitaloalueet? Meillä on aivan liikaa sopivia vaihtoehtoja, joten emme osaa tyytyä niistä mihinkään.

Minun kohdallani tilannetta vielä vaikeuttaa se, että ennen nykyistä asuntoamme, jossa olemme asuneet kohta viisi vuotta, asuin yhdeksän vuoden aikana kymmenessä eri asunnossa, jotka sijaitsivat neljässä eri kaupungissa ja kolmessa eri maassa. Tiedän siis, että pystyn kotiutumaan hyvin erilaisiin asuntoihin ja paikkoihin. Mieheni edellisessä asunnossa oli myös mainitsemani koivutapetti, joten tiedän, että totun siihenkin!

Vaikka kyseessä on yksi ihmisen elämän isoimmista taloudellisista päätöksistä, olisi ehkä parempi nostaa katseensa laskimesta ja laittaa edes hetkeksi ne kuuluisat vaaleanpunaiset lasit nenälleen. Tiedän, että mihin tahansa päädyimmekin, olen kotona.

De Finse staatsprijs voor vertalers

Toegekend aan Annemarie Raas, die in het Nederlands vertaalt

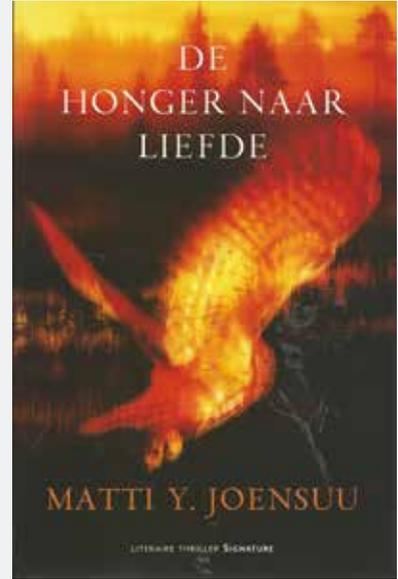
Bericht in Helsingin Sanomat van 6 oktober 2020.

De Finse staatsprijs voor vertalers is toegekend aan Annemarie Raas. De prijs werd al 45 keer eerder toegekend en bedraagt € 15 000.

Dit is de eerste keer dat een Nederlandse vertaler deze prijs kreeg.

De Minister voor Cultuur, Annikka Saarikko, reikte de prijs uit op dinsdagochtend in de Koepelzaal van de Nationale Bibliotheek. Annemarie Raas nam op afstand deel aan de plechtigheid omdat ze in het buitenland woont.

Annemarie Raas (geboren in 1968) is afgestudeerd aan de Universiteit van Groningen met een MSc in de filosofie. Haar studie

50

Valtion ulkomainen kääntäjäpalkinto

hollanniksi kääntävälle Annemarie Raasille

Helsingin Sanomat 6.10.2020

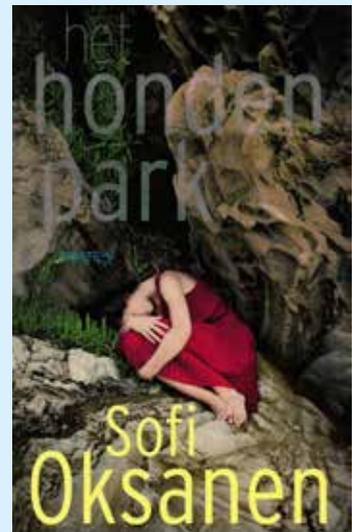
Valtion ulkomainen kääntäjäpalkinto on myönnetty hollannintaja Annemarie Raasille.

Palkinnon suuruus on 15 000 euroa. Se jaettiin nyt 45. kerran.

Hollanniksi kääntävä kääntäjä sai palkinnon nyt ensimmäistä kertaa.

Kulttuuriministeri Annikka Saarikko jakoi palkinnon tiistaiaamuna Kansalliskirjaston Kupolialissa. Raas osallistui tilaisuuteen etänä, koska asuu ulkomailla.

Annemarie Raas (s. 1968) on valmistunut filosofian maisteriksi Groningenin yliopistosta, missä hän on opiskellut suomen kieltä ja

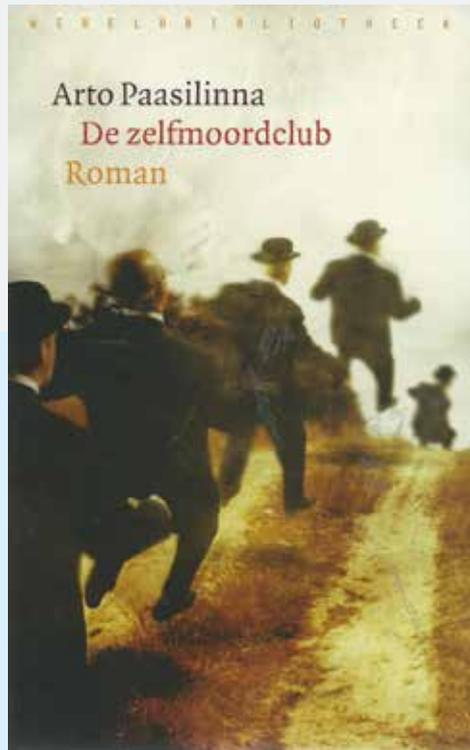
omvatte Finse taal en cultuur. De eerste beginselen van de Finse taal leerde ze al in Jämsä, waar ze een jaar doorbracht als uitwisselingsscholier.

Ze begon 20 jaar geleden als assistent van haar begeleider aan de universiteit met het vertalen van een boek van Matti Yrjänä Joensuu. Nu heeft ze al 47 boeken vertaald, waarvan als laatste 'Het Hondenpark' van Sofi Oksanen. Andere misdaadromans die ze vertaald heeft zijn van de auteurs Leena Lehtolainen, Matti Rönkä en Kati Hiekkapelto. Ook vertaalde ze de fijnzinnige romans van Aki Ollikainen, het proza van Riikka Pulkkinen, de humoristische romans van Arto Paasilinna en de jongerenliteratuur van Siri Kolu en Tuutikki Tolonen.

Het ministerie van Onderwijs en Cultuur kent jaarlijks de prijs voor buitenlandse vertalers

toe op voorstel van de adviescommissie voor de Finse Literatuur. Vorig jaar ontving Elina Kritzokat de prijs voor vertalingen in het Duits.

Nederlandse vertaling: Gerard Rijerse

kulttuuria. Suomen kielen hän oppi alun perin jo Jämsässä, jossa vietti lukioaikana vuoden vaihto-oppilaana.

Kääntäjänuransa Annemarie Raas aloitti 20 vuotta sitten avustamalla yliopisto-opettajaansa Matti Yrjänä Joensuun teoksen kääntämisessä. Nyt käännöksiä on kertynyt 47, viimeisin työ on Sofi Oksasen Koirapuisto.

Muista rikoskirjailijoista Raas on kääntänyt Leena Lehtolaista, Matti Rönkää ja Kati Hiekkapeltoa. Lisäksi käännöstöihin kuuluvat Aki Ollikaisen hienovireiset pienoisromaanit, Riikka Pulkkinen proosa, Arto Paasilinnan huumori sekä nuortenkirjallisuutta Siri Kolulta ja Tuutikki Toloselta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää vuosittain valtion ulkomaisen kääntäjäpalkinnon Kirjallisuuden vientikeskus FILIn

neuvottelukunnan esityksestä ansioituneelle suomalaisen kirjallisuuden kääntäjälle. Viime vuonna palkinnon sai saksantaja Elina Kritzokat.

Met de Jäger aan het oostfront

Inleiding

In Aviisi 2013-3 en 2019-5 heb ik zijdelings Saara Rampanen genoemd, de verpleegster die beroemd is geworden door haar werk voor het Finse Jägerbataljon aan het oostfront in Letland tijdens de Eerste Wereldoorlog. In dit stukje ga ik wat dieper in op haar activiteiten, waarover ze in 1934 een boek heeft geschreven. Het boek omvat ook de periode voorafgaand aan haar verblijf in Letland, toen zij vanaf 1911 als verpleegster in Duitsland heeft gewerkt. De titel van het boek is 'Jääkärien matkassa itärintamalla, sairaanhoitajattaren muistelmia' ('Met de Jäger aan het oostfront, herinneringen van een verpleegster').

De omslag van het boek van Saara Rampanen. Het boek is gepubliceerd in 1934 door de uitgeverij Werner Söderström.

Saara Rampasen teos, jonka Werner Söderström julkaisi vuonna 1934.

ARNOLD
PIETERSE

52

Jääkärien matkassa itärintamalla

Johdanto

Aviisin numeroissa 2013-3 ja 2019-5 mainitsin ohimennen sairaanhoitaja Saara Rampasen, joka tuli tunnetuksi työskentelystään suomalaisen jääkäripataljoonan palveluksessa Latvian itärintamalla ensimmäisen maailmansodan aikana. Tässä artikkelissa kerron enemmän hänen toiminnastaan, josta hän kirjoitti kirjan vuonna 1934. Teos kattaa myös hänen Latvian kautta edeltäneen ajan, jolloin hän työskenteli vuodesta 1911 sairaanhoitajana Saksassa. Kirjan nimi on "Jääkärien matkassa itärintamalla, sairaanhoitajattaren muistelmia".

Miten kaikki alkoi

Syksyllä 1911 Saaran isosisko halusi Saksaan oppimaan tekokukkien valmistamista. Hän pyysi Saaraa mukaansa, ainakin jo isä antaisi luvan. Saara oli tuolloin 25-vuotias ja ilmeisesti vielä vanhempien päätäntävallassa.

Rampasen perhe asui Itä-Suomessa Puumalassa. Saaran isä oli tuolloin kuitenkin Venäjällä, ja koska kirjeposti kulki hyvin hitaasti, Saara päätti spontaanisti matkustaa Pietariin. Hän oletti isänsä majoittuneen erään Nevski Prospektilla asuvan rikkaan perheen luo.

Saara matkusti laivalla Saimaan kanavan kautta Viipuriin ja sieltä junalla Pietariin.

Hoe het is begonnen

In het najaar van 1911 wilde een oudere zuster van Saara naar Duitsland reizen om daar te leren kunstbloemen te maken. Zij bood Saara aan om met haar mee te gaan, tenminste wanneer ze hier toestemming voor kreeg van haar vader. Saara was toen 25 jaar oud en blijkbaar stond zij in die tijd nog onder het ouderlijke gezag.

De familie Rampanen woonde in Puumala, in Oost-Finland. Maar Saara's vader verbleef op dat moment in Rusland en omdat ze aannam dat de briefpost er heel lang over zou doen, nam zij spontaan het besluit om naar Sint-Petersburg te reizen. Zij veronderstelde dat haar vader daar verbleef bij een rijke familie, die vlakbij de Newskistraat woonde.

Zij reisde per boot via het Saimaa-kanaal naar Viipuri en nam vandaar de trein naar Sint-Petersburg. Daar kreeg ze te horen dat haar vader voor zaken was afgereisd naar Jaroslavl, een stad die ongeveer 300 km ten noordoosten van Moskou aan de Wolga

ligt. Zij heeft haar vader daar inderdaad, na een lange reis met de trein, ontmoet en hij gaf haar toestemming om naar Duitsland te gaan. De klus was dus geklaard, al had ze daar wel een lange reis voor moeten maken in Rusland.

Na terugkomst in Sint Petersburg heeft ze nog een heel vervelende ervaring gehad. Tijdens een avondwandeling in de Newskistraat is zij in een volksoproer terecht gekomen, dat hardhandig door politie te paard met sabels uit elkaar werd geslagen. Saara is op het nippertje kunnen vluchten. Dit toont aan dat het in 1911 al heel onrustig was in Sint-Petersburg. Na terugkomst in Finland is zij vervolgens, samen met haar zuster, op een stoomschip van Hanko naar Lübeck in Noord-Duitsland gevaren. Na een verblijf van een paar dagen in Lübeck, waar ze onder andere heeft gegeten in het restaurant 'Schiffergesellschaft', wat nog steeds bestaat, zijn de zusters per trein via Berlijn naar Dresden gereisd.

Pietarissa hän sai kuulla, että hänen isänsä oli lähtenyt Jaroslaviin, joka on Volgan varrella 300 kilometriä Moskovasta koilliseen. Siellä Saara pitkän junamatkan jälkeen tapasikin isänsä, joka antoi hänelle luvan matkustaa Saksaan. Tämä asia oli siis saatu hoidettua, vaikka se oli vaatinut pitkän matkan Venäjälle.

Pietarissa Saarelle sattui vielä hyvin ikävä tapaus. Iltakävelyllä Nevskillä hän joutui keskelle levottomuuksia, ja ratsupoliisi tuli hajotamaan väkijoukkoa sapeleilla. Saara pääsi hädin tuskin pakenemaan paikalta. Tapaus osoittaa, että vuonna 1911 Pietarissa oli jo hyvin rauhatonta. Palattuaan Suomeen Saara nousi sisarensa kanssa Hangossa höyrylaivaan ja matkusti Lyypekkiin. Viivytyään pari päivää Lyypekissä, missä me muun muassa söivät ravintola Schiffergesellschaftissa, joka toimii edelleenkin, sisarukset matkustivat junalla Berliinin kautta Dresdeniin.

Een recente foto van het restaurant 'Schiffergesellschaft' in Lübeck, waar Saara Rampanen heeft gedineerd in december 1911.

Lyypekiläinen ravintola Schiffergesellschaft nykyasussaan. Saara Rampanen nautti ravintolassa illallista joulukuussa 1911.

Saksan aika

Dresdenissä sisarukset majoittuvat täysihoitola Minervaan, joka sijaitsi suuressa

Verblijf in Duitsland

Na aankomst in Dresden hebben de twee zusters hun intrek genomen in pension Minerva, dat gevestigd was in een groot alleenstaand huis, wat nauwkeurig door Saara wordt beschreven. Ondanks de bombardementen in de Tweede Wereldoorlog bestaat dit huis nog steeds en is tegenwoordig hotel Kipping. Na een paar maanden is Saara's zuster teruggegaan naar Finland. Saara is in Dresden achtergebleven en gaan werken als verpleegster. Zij kon gaan wonen in een tehuis voor verpleegsters.

In Dresden had Saara nogal wat contacten met anderen Finnen. Er was daar indertijd een grote groep Finse studenten, die aan de universiteit studeerden, waar ze veel mee is opgetrokken. Ze vertelt onder andere een grappige anekdote over een etentje met een aantal Finse studenten in restaurant 'Zum Victoriahaus' in het centrum van Dresden, waar ze een glas melk had besteld, wat in Finland een normale zaak zou zijn geweest. Maar in Duitsland lag dit heel anders. De

Restaurant 'Zum Victoriahaus' in het centrum van Dresden, dat in de Tweede Wereldoorlog is verwoest tijdens een bombardement.

Dresdenin keskustassa sijainnut ravintola Zum Victoriahaus, joka tuhoutui pommituksessa toisessa maailmansodassa.

Het voormalige pension 'Minerva' in Dresden op het adres Winkelmannstrasse 6. Saara Rampanen heeft hier met haar zuster Maiju gewoond van december 1911 tot maart 1912. Tegenwoordig is dit hotel Kipping. Waarschijnlijk is het huis sindsdien aan de buitenkant nauwelijks veranderd.

Entinen täysihoitola Minerva Dresdenissä Winkelmannstrasse 6:ssa. Saara Rampanen asui siellä Maiju-sisarensa kanssa joulukuusta 1911 maaliskuuhun 1912. Rakennuksessa on nykyään hotelli Kipping. Ulkoapäin talo on luultavasti säilynyt lähes muuttumattomana.

huvilassa. Saara kuvaa kirjassaan rakenusta tarkasti. Toisen maailmansodan pommituksista huolimatta talo on edelleenkin pystyssä, ja nykyään siinä toimii hotelli Kipping. Parin kuukauden kuluttua Saaran sisar palasi Suomeen. Saara jäi Dresdeniin ja alkoi työskennellä sairaanhoitajana. Hän pääsi muuttamaan hoitajattarien asuntolaan.

Dresdenissä Saara oli tiiviisti yhteydessä muihin suomalaisiin. Yliopistossa oli siihen aikaan paljon suomalaisia opiskelijoita, ja Saara vietti aikaa heidän kanssaan. Saara kertoo muun muassa hauska tapauksesta, kun hän oli suomalaisopiskelijoiden kanssa syömässä Zum Victoriahaus -ravintolassa Dresdenin keskustassa ja tilasi siellä lasin maitoa, mikä olisi Suomessa ollut aivan tavallista. Saksassa oli kuitenkin toisin. Tarjoilija katsoi häntä kuin olisi kuullut jotain täysin käsittämätöntä. Hän ei ilmeisesti ottanut Saaran tilausta tosissaan, ja kun Saara toisti tilauksensa, tarjoilija toi hänelle maitoa olutuopissa. Saara ei tajunnut, mistä oli kyse, mutta opiskelijat purskahtivat nauruun ja

ober keek haar aan op een manier alsof hij iets onbegrijpelijk had gehoord. Maar toen zij het opnieuw had besteld, de eerste keer had hij haar vraag blijkbaar niet serieus genomen, kwam hij terug met melk in een bierpul. Saara begreep hier niets van, maar de studenten begonnen hard te lachen en legden haar uit dat het bestellen van melk werd gezien als een directe belediging van het restaurant.

Na verloop van tijd raakte Saara goed bevriend met een aantal vooraanstaande Finnen die al lang in Dresden woonden. In de eerste plaats was dit de bankdirecteur Karl von Frenckell, die getrouwd was met een beroemde Duitse operazangeres. Maar ook de zusters Ingman behoorden tot haar kenniskring. Beide zusters waren kunstenaars en zij woonden toentertijd al meer dan veertig jaar in Dresden. De beroemde Elias Lönnrot, die de verhalen voor het Finse epos Kalevala heeft verzameld, was hun voogd geweest.

Het huis van de familie Saupen in Döbeln op het adres Bahnhofstrasse 10.

Saupen perheen kotitalo Döbelnissä Bahnhofstrasse 10:ssä.

Na het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog veranderde er veel voor de Finnen in Dresden. Omdat Finland een grootvorstendom was onder de Russische tsaar, werden zij nu plotseling als onderdanen gezien van een vijandige mogendheid en moesten zij zich regelmatig bij de politie melden. Saara heeft daar wel geprobeerd duidelijk te maken dat

Saara Rampanen, samen met Duitse verpleegsters in Dresden in 1913. Zij staat op de tweede rij, helemaal rechts.

Saara Rampanen ja saksalaisia hoitajattaria Dresdenissä vuonna 1913. Saara seisoo takarivissä äärimmäisenä oikealla.

selittivät, että maidon tilaaminen oli suoraan ravintolan häpäisemistä.

Aikaa myöten Saara tutustui merkittäviin, Dresdenissä jo kauan asuneisiin suomalaisiin. Eräs heistä oli pankinjohtaja Karl

von Frenckell, joka oli naimisissa kuuluisan saksalaisen oopperalaulajattaren kanssa. Saaran ystäväpiiriin kuuluivat myös Ingmanin sisarukset. Sisaret olivat kumpikin taiteilijoita, ja he olivat asuneet Dresdenissä jo yli neljäkymmentä vuotta. Itse Elias Lönnrot, Kalevalan runojen kerääjä, oli ollut heidän holhoojansa.

Ensimmäisen maailmansodan puhjettua suomalaisten elämä Dresdenissä muuttui perusteellisesti. Koska Suomi oli Venäjän tsaarin alainen suuriruhtinaskunta, suomalaisia pidettiin vihollismaan kansalaisina ja heidän piti ilmoittautua säännöllisesti poliisille. Saara yritti selittää olevansa suomalainen, mutta Saksan viranomaisten mukaan hän oli kuitenkin venakko.

Työskentely Dresdenissä kävi Saaralle käytännössä mahdottomaksi, koska saksalaiset hoitajattaret vihjailivat kaiken aikaa, että hän oli vihollismaan kansalainen. Keväällä 1915 Saara pääsi kuitenkin rikkaan perheen palvelukseen Döbelniin, pienelle

Tekening van Saara Rampanen, gemaakt door Horst Saupen in 1919.

Horst Saupen piirros Saara Rampasesta vuodelta 1919.

ze een Finse was, maar volgens de Duitse autoriteiten was zij toch een 'Russin'.

Het werken in Dresden werd haar min of meer onmogelijk gemaakt doordat de Duitse verpleegsters er steeds meer op zinspeelden dat zij een onderdaan was van een vijandig land. Maar in het voorjaar van 1915 kon Saara bij een rijke familie gaan werken in Döbeln, een kleine garnizoensplaats op zo een 30 km van Dresden.

Tijdens haar verblijf in Döbeln ontving Saara op een gegeven moment, het moet aan het eind van februari of in het begin van maart

1916 zijn geweest, een bericht dat bankdirecteur von Frenckell in Dresden haar dringend wilde spreken. De volgende dag hoorde ze van hem dat een grote groep Finse vrijwilligers een militaire training kreeg in Duitsland in het kamp Lockstedt, ongeveer 70 km ten noorden van Hamburg. De bedoeling was dat deze vrijwilligers met het Duitse leger mee zouden gaan vechten tegen Rusland, waarbij het ultieme idee was om met Duitse hulp Finland te bevrijden van de Russische overheersing. De Finse vrijwilligers werden ingedeeld in een apart bataljon, het 27ste Koninklijke Pruisische Jägerbataljon. Omdat de meeste Finse vrijwilligers weinig of geen Duits spraken, was er behoefte aan verpleegsters die Fins konden spreken.

Saara was direct geïnteresseerd en liet weten dat zij bereid was om als verpleegster bij het bataljon te gaan werken.

In april 1916 werd Saara uitgenodigd om het kamp in Lockstedt te bezoeken waar, zoals zij ondertussen te weten was gekomen, ook een groot aantal van de Finse studenten uit

varuskuntapaikkakunnalle noin 30 kilometrin päähän Dresdenistä.

Döbelnissä Saara sai eräänä päivänä – sen on täytynyt olla 1916 helmikuun lopussa tai maaliskuun alussa – viestin, että pankinjohtaja von Frenckell halusi kiireesti tavata hänet Dresdenissä. Seuraavana päivänä Saara kuuli tältä, että suuri joukko suomalaisia vapaaehtoisia oli saamassa sotilaskoulutusta Saksassa Lockstedtin leirillä, noin 70 kilometriä Hampurista pohjoiseen. Tarkoituksena oli, että nämä vapaaehtoiset taistelisivat Saksan armeijan rinnalla Venäjää vastaan, ja lopullisena tavoitteena oli vapauttaa Suomi Saksan avulla Venäjän vallasta. Suomalaiset vapaaehtoiset sijoitettiin erilliseen pataljoonaan, kuninkaalliseen Preussin jääkäripataljoonaan 27. Koska useimmat suomalaiset vapaaehtoiset eivät juuri puhuneet saksaa, somea puhuville sairaanhoitajille oli tarvetta.

Saara kiinnostui heti tilaisuudesta ja ilmoitti olevansa valmis työskentelemään sairaanhoitajana pataljoonassa.

Karl von Frenckell. Hij was directeur van een bank in Dresden en heeft Saara Rampanen ingelicht over het Finse Jägerbataljon.

Karl von Frenckell, joka toimi pankinjohtajana Dresdenissä ja jolta Saara Rampanen sai kuulla suomalaisesta jääkäripataljoonasta.

Huhtikuussa 1916 Saara kutsuttiin vierailulle Lockstedtin leirille, jonne tällä välin oli tullut vapaaehtoisina myös paljon suomalaisia opiskelijoita Dresdenistä, kuten Saara oli jo saanut tietoonsa. Toukokuun 1916 lopulla

Dresden zich als vrijwilliger had aangemeld. Aan het eind van mei 1916 is het Finse Jägerbataljon overgebracht naar het oostfront in Letland. In totaal waren dit 1254 Finnen en 203 Duitsers. Door allerlei bureaucratistische rompslomp kon Saara Rampanen pas in november 1916 naar Letland afreizen. Daar was ook een andere Finse verpleegster, Ruth Munck, waarover ik heb geschreven in de vorige Aviisi.

In Jelgava (Mitau)

De Finse Jäger werden in juni 1916 ingezet voor oorlogshandelingen langs een vier km lang deel van het oostfront, in een moerasig gebied. Dit was ongeveer 15 km van de stad Jelgava (de Duitse naam is Mitau), waar Saara te werk werden gesteld in een schoolgebouw dat als ziekenhuis werd gebruikt.

Het front was zo dichtbij dat dag en nacht het gedonder van de kanonnen kon worden gehoord. Saara beschrijft dat zij 's nachts ook de lichtflitsen van het front kon zien vanuit

suomalainen jääkäripataljoona siirrettiin itärintamalle Latviaan. Pataljoonassa oli tuolloin 1254 suomalaista ja 203 saksalaista. Kankean byrokratian vuoksi Saara pääsi vasta marraskuussa 1916 lähtemään Latviaan. Siellä oli töissä toinenkin suomalainen sairaanhoitajatar, Ruth Munck, josta kerroin Aviisiin viime numerossa.

Jelgava (Mitau)

Suomalaiset jääkärit määrättiin aseisiin neljän kilometrin mittaiselle rintamapätkälle soiseen maastoon. Rintama oli noin 15 kilometrin päässä Jelgavasta (saksalaiselta nimitetään Mitau), jossa Saara sijoitettiin töihin sairaalaksi muutettuun koulurakennukseen.

Rintama oli niin lähellä, että tykkien jylinä kuului yötä päivää. Saara kertoo, että hän pystyi öisin näkemään rintaman valonvälähdykset asuntonsa ikkunasta.

Tammikuussa 1917 Latviassa oli kova pakkanen, ja suoalueet jäätyivät. Venäläiset

het raam van het appartement waarin ze was ondergebracht.

In januari 1917 is het heel hard gaan vriezen in Letland, wat als gevolg heeft gehad dat de moerasgebieden zijn bevroren. De Russen hebben geprobeerd hier gebruik van te maken en een doorbraak te forceren. Het heeft voor een panieksituatie gezorgd in Jelgava en er werd ernstig rekening mee gehouden dat de Russen de stad zouden bezetten. Saara vergeleek het met een mierennest waarin met een stokje was gepord.

De gevechten tijdens deze winterperiode waren heel zwaar voor de soldaten, waarbij zij in de buitenlucht, of in verlaten huizen verbleven bij temperaturen tot 25°C onder nul. Maar uiteindelijk kon de Russische aanval worden afgeslagen.

De soldaten die naar het ziekenhuis van Saara werden gebracht, leden vooral aan ziektes zoals dysenterie, tuberculose en malaria. De malaria (niet de tropische malaria, maar de variant die vroeger ook wel in

yrittivät käyttää tilaisuutta hyväkseen ja murtaa rintaman. Jelgavassa syntyi paniikki, ja venäläisten pelättiin miehittävän kaupungin. Saara vertasi tilannetta muurahaispesään, jota sohitaan kepillä.

Talvikauden taistelut olivat sotilaille äärimmäisen raskaita. He joutuivat yöpymään ulkona tai hylätyissä taloissa 25 asteen pakkasessa. Venäläisten hyökkäys saatiin lopulta kuitenkin torjuttua.

Sotilailla, joita Saaran sairaalaan tuotiin, oli ennen kaikkea tauteja, kuten punatauti, tuberkuloosia ja malariaa. Malaria (ei trooppinen versio vaan horkka, jota esiintyi aikaisemmin Hollannissakin) johtui oleskelusta soilla, joilla oli paljon hyttysiä. Noin sata suomalaista jääkäriä sairastui malariaan, ja viisi heistä menehtyi tautiin.

Kaatuneista tai haavoittuneista sotilaista Saara kertoo niukasti. Luin kuitenkin internetistä, että 25. maaliskuuta 1917, kun suomalainen pataljoona vedettiin takaisin

Saara Rampanen met Finse Jäger patiënten in Jelgava (Mitau).

Saara Rampanen suomalaisten jääkäripotilaiden seurassa Jelgavassa (Mitaussa).

Nederland voorkwam), was een gevolg van het verblijf in een moerassig gebied met veel muggen. Ongeveer honderd Finse Jäger hebben malaria opgelopen en vijf daarvan zijn aan de ziekte overleden.

Over soldaten die zijn gesneuveld of gewond zijn geraakt, vertelt Saara weinig. Maar ik las op het internet dat op 25 maart 1917, toen

rintamalta, yhdestätoista menehtyneestä suomalaissotilaasta vain yksi oli kaatunut taistelussa. Haavoittuneita oli 49. Taudit olivat rintamalla ilmeisesti suurempi vaara kuin haavoittuminen taisteluissa.

Liepāja (Libau)

Pataljoona siirrettiin keväällä 1917 Liepājaan (saksalaiselta nimeltään Libau), rannikon satamakaupunkiin, jossa olot olivat paremmat kuin Jelgavan seudun suoalueilla. Saarakin muutti kesällä 1917 Liepājaan. Hän työskenteli siellä sairaalassa, jonka suuressa rakennuksessa oli ennen sotaa asunut emigrantteja.

Liepājassa ollessaan pataljoona ei enää joutunut taisteluihin rintamalle. Saara kertoo, että hänellä oli silloin paljon enemmän tilaisuuksia tutustua suomalaisiin jääkärisotilaisiin ja upseereihin. Hänen aloitteestaan perustettiin muun muassa sekakuoro, jossa oli suomalaisia jääkäreitä, saksalaisia hoitajattaria, kaksi Latviaan avioitunutta

het Finse bataljon werd teruggetrokken van het front, er van de elf overleden Finse militairen, maar één soldaat was gedood door oorlogshandelingen. Wel waren er 49 gewond geraakt. De ziektes die de soldaten aan het front hebben opgelopen, waren blijkbaar ernstiger dan de verwondingen tijdens gevechten.

In Liepāja (Libau)

Het bataljon werd in het voorjaar van 1917 overgeplaatst naar Liepāja (de Duitse naam is Libau), een havenplaats aan de kust, waar de omstandigheden gunstiger waren dan in de moerasgebieden in de buurt van Jelgava. Saara verhuisde in de zomer van 1917 ook naar Liepāja. Zij ging daar in een ziekenhuis werken dat gevestigd was in een groot gebouw waarin voor de oorlog emigranten werden ondergebracht.

In de periode in Liepāja is het bataljon niet meer ingezet voor gevechten aan het front. Saara vertelt dat zij daar veel meer gelegenheid heeft gehad om de Finse Jägersoldaten

Het gemengde koor in Liepāja in 1918. Saara Rampanen is de vijfde van links op de tweede rij van voren.

Liepājassa toiminut sekakuoro vuonna 1918. Saara Rampanen on toisessa rivissä viidentenä vasemmalta.

suomalaisnaista ja joukko latvialaisia tyttöjä. Saara lauloi itsekin kuorossa.

Kuoron vaikuttava viimeinen esiintyminen oli 13. helmikuuta 1918 Liepājan Pyhän kolminaisuuden kirkossa.

en officieren te leren kennen. Zij heeft daar onder andere het initiatief genomen om een gemengd koor te vormen dat bestond uit Finse Jäger, Duitse verpleegsters, twee Finse vrouwen die met Letten waren getrouwd en een aantal Letse meisjes. Saara zelf was ook lid van het koor.

Een heel indrukwekkend laatste optreden van het koor vond plaats op 13 februari 1918 in de Drie-eenheidskerk in Liepāja.

Terugreis naar Finland, samen met het Jägerbataljon

Na de Russische revolutie en de machts-overname door de bolsjewieken zijn er vredesonderhandelingen tussen Duitsland en Rusland begonnen. Al voordat deze tot een goed einde waren gebracht, is het Jägerbataljon in twee schepen, de 'Arcturus' en de 'Castor' van Liepāja naar Vaasa overgebracht. Saara Rampanen en Ruth Munck, de 'Schwestern', waren daar ook bij. De reden was om steun te gaan verlenen aan het Witte Finse leger, in de kort daarvoor uitgebroken

burgeroorlog. De schepen vertrokken op 14 februari 1918 en kwamen in Finland, in de stad Vaasa, aan op 25 februari 1918.

Het stoomschip 'Arcturus'.

Höyrylaiva Arcturus.

Paluumatka Suomeen jääkäripataljoonan mukana

Venäjän vallankumouksen jälkeen bolševikien noustua valtaan aloitettiin Saksan ja Venäjän väliset rauhanneuvottelut. Jo ennen kuin neuvotteluissa päästiin sopimukseen, jääkäripataljoona oli tuotu kahdella laivalla, Arcturuksella ja Castorilla, Liepājasta Vaasaan. Sairaanhoitajat Saara Rampanen ja Ruth Munck, "Schwestern", palasivat jääkärien mukana. Joukot palasivat vahvistaakseen valkoista armeijaa vähän aikaisemmin puhjenneessa sisällissodassa. Laivat lähtivät matkaan 14. helmikuuta 1918 ja saapuivat Vaasaan 25. helmikuuta.

Arnold Pieterse

Käännös: Leena Määttänen

Een recente foto van de Drie-eenheidskerk in Liepāja.

Pyhän kolminaisuuden kirkko nykyasussaan.

Ontdek de plek

Prijs- vraag

Wat is de locatie en functie van deze rotsen op deze foto?

Wie het herkent, kan de oplossing sturen naar de redactie voor 31 januari 2021 naar aviisi@vnf.nu

Voor de winnaar van het raadsel ligt een prijs van littala.

Mocht je nog speciale herinneringen aan de plek of soortgelijke plekken hebben, vermeld die dan ook. In de volgende Aviisi wordt de winnaar bekend gemaakt en wordt wat meer over de plek verteld.

>> aviisi@vnf.nu

60

Tunnetko tämän paikan

Kilpailu

Jos tunnistat paikan ja kivien tarkoituksen niin vastauksen voi lähettää toimitukseen 31.01.2021 mennessä. aviisi@vnf.nu

Oikeiden vastausten kesken arvotaan tällä kertaa littala-palkinto.

Jos sinulla on muistoja tästä tai vastaavanlaisesta paikasta, kerrothan niistä samalla.

Seuraavassa Aviisin numerossa löytyy paikasta enemmän tietoa ja julkistamme tietysti voittajan nimen.

>> aviisi@vnf.nu

Oost-Karelië: Joeri Dimitrijev

In juli dit jaar (2020) veroordeelde de rechtbank van Petrozavodsk (Fins/Karelisch: Petroskoi; Fins ook: Äänislinna) de gerespecteerde historicus en mensenrechtenactivist Joeri Dimitrijev tot drie jaar en zes maanden gevangenisstraf, nadat hij schuldig was bevonden wegens seksueel misbruik.

Petrozavodsk is de hoofdstad van de Russische deelrepubliek Karelië, waarin de Fins-Oegrische Kareliërs (dus verwant aan de Finnen en Esten), al sterk in de minderheid zijn. In een verklaring zei het Letse Ministerie van Buitenlandse Zaken: "Ongeacht of de straf minder zwaar is dan die door de aanklagers werd geëist, kan deze uitspraak niet als eerlijk worden beschouwd. Het heeft de reputatie en gezondheid van Dimitrijev ondermijnd."

Joeri Dimitrijev werd op 13 december 2016 op twijfelachtige gronden gearresteerd. Een anonieme aangifte diende als voorwendsel voor het starten van de procedure tegen hem. Op 5 april 2018 sprak de stedelijke rechtbank van Petroskoi hem vrij, maar twee maanden later annuleerde het Hoogerechtshof van Karelië de straf en riep op tot een heronderzoek van de zaak, terwijl ze nieuwe aanklachten produceerde.

Dimitrijev is een bekende en gerespecteerde historicus in Karelië en staat aan het hoofd van de Karelische tak van Memorial, een internationale historische, opvoedkundige, mensenrechten- en liefdadigheidsstichting. Hij houdt zich reeds 30 jaar bezig met activiteiten om de slachtoffers van het repressieve, stalinistische regime te herdenken. Daaronder bv. de oprichting van een gedenkplaats voor de meer dan 9.000

JOHN
DE JONGE

62

Itä-Karjala: Juri Dimitrijev

Tämän vuoden (2020) heinäkuussa Petroskoin oikeustuomioistuin (entinen Äänislinna) tuomitsi arvostetun historioitsijan ja ihmisoikeusaktivisti Juri Dimitrijevin kolmeksi vuodeksi ja kuudeksi kuukaudeksi vankeuteen sen jälkeen, kun hänet oli todettu syylliseksi seksuaaliseen hyväksikäyttöön.

Petroskoi on Venäjän Karjalan tasavallan pääkaupunki, jossa suomalais-ugrilaiset karjalaiset (toisin sanoen suomalaiset ja virolaiset) ovat jo vahvasti vähemmistössä omassa tasavallassaan.

Latvian ulkoministeriö totesi lausunnossaan: "Huolimatta siitä, onko rangaistus lievempi kuin syyttäjien vaatima, tätä tuomiota ei

voida pitää oikeudenmukaisena. Tuomio on heikentänyt Dimitrijevin mainetta ja terveyttä. Juri Dimitrijev pidätettiin tekaistuin syin 13. joulukuuta 2016.

Syyte saatiin nostettua vireille nimettömän raportin avulla.

Petroskoin kaupungin tuomioistuin vapautti hänet 5. huhtikuuta 2018, mutta kaksi kuukautta myöhemmin Karjalan korkein oikeus kumosi rangaistuksen ja vaati tapauksen uudelleen tarkastelua mutta samaan aikaan nostettiin uusia syytteitä.

Dimitrijev on tunnettu ja arvostettu itseoppinut historioitsija Karjalassa ja hän johtaa Memorialin, kansainvälisen historian, koulutuksen, ihmisoikeuksien ja hyväntekeväisyyden

slachtoffers in massagraven bij het Kareli-
sche Sandarmokh. Daaronder ca. 3.500
Kareliërs en grote aantallen Finnen. Onlangs
bleek dat dit het Poetin-regime onwelgeval-
lig was. Prompt verscheen er nepnieuws in
Russische media dat de slachtoffers tijdens
de Finse bezetting van Oost-Karelië door de
Finnen waren vermoord en niet door Stalin's
beulen. Algemeen wordt aangenomen dat
de beschuldigingen tegen Dimitrijev zijn ver-
zonnen om aan zijn activiteiten een einde te
maken.

Joeri Dimitrijev / Juri Dimitrijev

säätiötä, Karjalan jaostoa. Hän on jo 30 vu-
oden ajan aktiivisesti tutkinut stalinistisen ajan
hirmutöitä ja joukkoteloituksia. Eräs Dimitri-
jevin suurimmista saavutuksista on uhrien
henkilötietojen etsiminen ja muistomerkin
luominen yli 9000 uhrille jotka makaavat Kar-
jalan Sandarmokhin joukkohautoissa.
Uhreista noin 3 500 oli karjalaisia mutta
mukana oli myös suuri määrä suomalaisia.
Äskettäin kävi ilmi, että tämä ei miellyttänyt
Putinin hallintoa. Venäjän tiedotusvälineissä
ilmestyi välittömästi väärää väittämiä, että
Itä-Karjalan miehityksessä kuolleet uhrin oli-
sikin teloitettu suomalaisten eikä suinkaan
Stalinin joukkojen toimesta.

Yleisesti uskotaan, että Dimitrijeviä vas-
taan esitetyt syytteet järjestettiin hänen

De veroordeelde geniet brede steun onder
de bevolking.

John de Jonge,
Voorzitter Nederlands-Baltische Vereniging

(Opmerking van de redactie: In september
2020 kreeg hij nog eens een extra straf van
tien jaar.)

toimintansa lopettamiseksi. Syytetty nauttii
laajaa tukea.

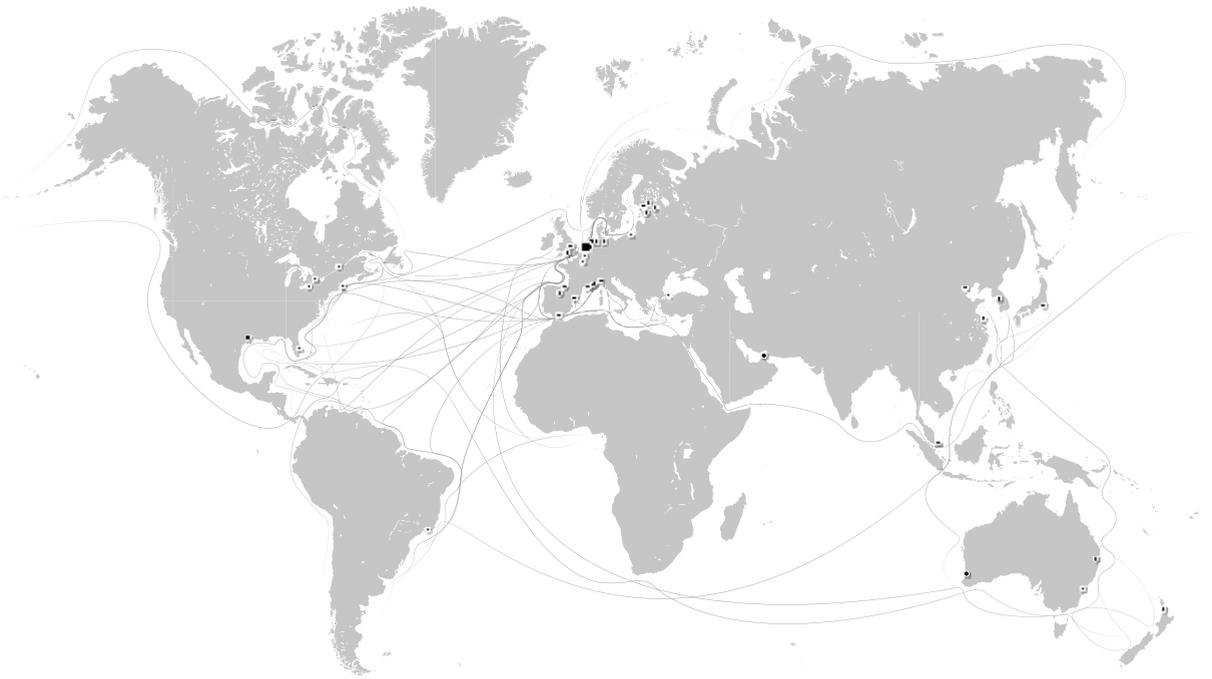
John de Jonge,
Alankomaiden Baltian yhdistyksen
puheenjohtaja

Syyskuussa 2020 Dimitrijev sai 10 vuoden
lisätuomion (toimituksen huomautus)

SPLIETHOFF GROUP

WORLDWIDE OCEAN TRANSPORT

www.spliethoffgroup.com

